

**Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi
ve Bağlı Ortaklıkları**

01.01.2015 – 30.09.2015 Ara Hesap Dönemine ait
Konsolide Finansal Tablolar ve
Özet Dipnotları

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

İçindekiler

Sayfa No.

ARA DÖNEM KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOLARI (BİLANÇOLAR)	1-2
ARA DÖNEM KONSOLİDE KAPSAMLI GELİR TABLOLARI	3-4
ARA DÖNEM KONSOLİDE ÖZSERMAYE DEĞİŞİM TABLOLARI	5
ARA DÖNEM KONSOLİDE NAKİT AKIŞLARI TABLOLARI	6
ARA DÖNEM ÖZET KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI	
Not 1 - Şirket'in Organizasyonu ve Faaliyet Konusu.....	7
Not 2 - Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar	8
Not 3 - İşletme Birleşmeleri	27
Not 4 - Bölümlere Göre Raporlama	28
Not 5 - Nakit ve Nakit Benzerleri.....	28
Not 6 - Finansal Yatırımlar	28
Not 7 - Finansal Borçlar	29
Not 8 - Ticari Alacak ve Borçlar	29
Not 9 - Diğer Alacak ve Borçlar.....	30
Not 10 - Stoklar	31
Not 11 - Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	31
Not 12 - Maddi Duran Varlıklar.....	33
Not 13 - Maddi Olmayan Duran Varlıklar	34
Not 14 - Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Yükümlülükler	34
Not 15 - Taahhütler	35
Not 16 - Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar	35
Not 17 - Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	36
Not 18 - Diğer Varlık ve Yükümlülükler	37
Not 19 - Özkaynaklar	38
Not 20 - Satışlar ve Satışların Maliyeti	40
Not 21 - Faaliyet Giderleri	40
Not 22 - Niteliklerine Göre Giderler	41
Not 23 - Vergi Varlık ve Yükümlülükleri	41
Not 24 - Hisse Başına Kazanç.....	44
Not 25 - İlişkili Taraflar Açıklamaları	45
Not 26 - Finansal Risk Yönetimi ve Politikaları	47
Not 27 - Finansal Araçlar (Gerçeğe Uygun Değer Açıklamaları ve Finansal Riskten Korunma Muhasebesi Çerçevesindeki Açıklamalar)	54
Not 28 - Bilanço Tarihinden Sonraki Olaylar	55

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2015 ve 31 ARALIK 2014 TARİHLERİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOLARI (BİLANÇOLAR)**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak belirtilmiştir)

		Bağımsız Denetimden Geçmemiş 30.09.2015	Bağımsız Denetimden Geçmiş Yeniden Düzenlenmiş^(*) 31.12.2014	Bağımsız Denetimden Geçmiş Yeniden Düzenlenmiş^(*) 31.12.2013
VARLIKLAR				
Dönen Varlıklar		240.777.248	209.110.745	192.221.008
Nakit ve Nakit Benzerleri	5	10.501.176	1.229.935	5.376.059
Finansal Yatırımlar	6	-	104.308	242.251
Ticari Alacaklar				
- İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar	8-25	6.991.181	67.292	152.625
- İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar	8	91.410.997	78.332.124	54.758.269
Diğer Alacaklar				
- İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar	9-25	10.541.562	10.477.580	131.435
- İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar	9	123.487	-	-
Stoklar	10	104.014.693	88.634.580	97.497.807
Peşin Ödenmiş Giderler	18	6.307.345	7.664.542	2.900.204
Diğer Dönen Varlıklar	18	10.886.807	22.600.384	31.162.358
Duran Varlıklar		114.666.061	108.000.758	109.332.904
Diğer Alacaklar				
- İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar		-	-	6.055.718
- İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar		-	-	-
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	11	2.034.824	2.093.781	2.175.296
Maddi Duran Varlıklar	12	93.543.341	93.225.096	92.851.641
Maddi Olmayan Duran Varlıklar				
- Şerefiye		-	-	-
- Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	13	18.991.597	12.660.443	8.236.529
Peşin Ödenmiş Giderler	18	96.299	-	-
Diğer Duran Varlıklar	18	-	21.438	13.720
TOPLAM VARLIKLAR		355.443.309	317.111.503	301.553.912

(*) Bakınız Dipnot 2.A

İlişikteki özet dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

**30 EYLÜL 2015 ve 31 ARALIK 2014 TARİHLERİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOLARI (BİLANÇOLAR)**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak belirtilmiştir)

	Dipnot Referansları	Bağımsız Denetimden Geçmemiş 30.09.2015	Bağımsız Denetim Geçmiş Yeniden Düzenlenmiş(*) 31.12.2014	Bağımsız Denetimden Geçmiş Yeniden Düzenlenmiş(*) 31.12.2013
KAYNAKLAR				
Kısa Vadeli Yükümlülükler				
Kısa Vadeli Borçlanmalar	7	29.418.204	25.656.725	639.468
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları		-	-	2.906.810
Diğer Finansal Yükümlülükler	7	2.126.880	5.098.678	-
Ticari Borçlar				
- İlişkili Taraflara Ticari Borçlar	8-25	617.120	172.683	139.962
- İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar	8	45.032.082	39.881.474	35.870.152
Diğer Borçlar				
- İlişkili Taraflara Diğer Borçlar	9-25	577.320	-	-
- İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar	9	27.160	3.000	105.299
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	17	2.989.719	1.332.697	1.146.217
Ertelenmiş Gelirler	18	6.068.578	5.419.148	1.556.375
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü		1.330.846	-	4.319.199
Kısa Vadeli Karşılıklar				
- Çalışanlara Sağl. Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar	16	680.345	579.343	518.366
- Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar	14	6.536.966	5.845.270	5.847.546
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	18	106.013	1.455.010	373.818
Uzun Vadeli Yükümlülükler				
Uzun Vadeli Borçlanmalar		-	-	41.512
Uzun Vadeli Karşılıklar				
- Çalışanlara Sağl. Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar	16	3.159.078	2.808.016	2.039.725
- Diğer Uzun Vadeli Karşılıklar		-	-	-
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	23	900.378	951.589	1.645.578
Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler		-	-	-
ÖZKAYNAKLAR				
Ana Ortaklığa ait Özkaynaklar				
Ödenmiş Sermaye	19	115.000.000	115.000.000	115.000.000
Paylara İlişkin Primler/İskontolar		13.074.563	13.074.563	13.074.563
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	19	13.843.979	10.504.898	3.954.095
Sermaye Yedekleri	19	511.923	-	-
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler				
- Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazanç/Kayıpları		39.371.136	39.371.136	39.371.136
- Emeklilik Planlarından Aktüeryal Kayıp/Kazanç Fonu		186.162	(112.686)	227.596
Geçmiş Yıllar Karları/Zararları	19	46.730.878	28.324.897	-
Net Dönem Karı/Zararı	24	27.153.979	21.745.062	64.430.005
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		-	-	8.346.490
TOPLAM KAYNAKLAR		355.443.309	317.111.503	301.553.912

(*) Bakınız Dipnot 2.A

İlişikteki özet dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI**01 OCAK - 30 EYLÜL 2015 ve 01 OCAK - 30 EYLÜL 2014 ARA HESAP DÖNEMLERİNE AİT KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR TABLOLARI**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak belirtilmiştir)

	Dipnot Referansları	Bağımsız Denetimden Geçmemiş		Bağımsız Denetimden Geçmemiş Yeniden Düzenlenmiş ^(*)	
		01.01.2015-30.09.2015	01.07.2015-30.09.2015	01.01.2014-30.09.2014	01.07.2014-30.09.2014
Hasılat	20	322.749.977	107.004.972	310.331.889	90.213.649
Satışların Maliyeti (-)	20	(251.872.671)	(81.108.067)	(262.316.260)	(76.916.339)
BRÜT KAR/(ZARAR)		70.877.306	25.896.905	48.015.629	13.297.310
Genel Yönetim Giderleri (-)	21	(9.777.493)	(3.485.129)	(5.596.024)	(1.759.477)
Pazarlama Giderleri (-)	21	(27.292.225)	(9.527.406)	(13.402.046)	(3.746.811)
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	21	(2.883.796)	(972.883)	(1.431.398)	(577.447)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler		7.557.768	442.430	2.596.752	754.132
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)		(5.147.712)	(878.220)	(3.207.298)	937.062
ESAS FAALİYET KARI/ZARARI		33.333.848	11.475.697	26.975.615	8.904.769
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler		82.496	78.795	15.963	1
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)		(24.955)	-	-	-
FİNANSMAN GİDERİ ÖNCESİ FAALİYET KARI/ZARARI		33.391.389	11.554.492	26.991.578	8.904.770
Finansman Gelirleri		5.091.748	2.063.856	1.756.175	(669.725)
Finansman Giderleri (-)		(5.977.095)	(2.211.665)	(4.756.710)	(1.562.815)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI/(ZARARI)		32.506.042	11.406.683	23.991.043	6.672.230
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Gelir/(Gideri)		(5.352.063)	(3.318.004)	(4.506.392)	(1.236.563)
- Dönem Vergi Gelir/(Gideri)	23	(5.477.986)	(2.735.385)	(4.699.387)	(765.714)
- Ertelenmiş Vergi Gelir/(Gideri)	23	125.923	(582.619)	192.995	(470.849)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KARI/(ZARARI)	24	27.153.979	8.088.679	19.484.651	5.435.667
DÖNEM KARI/(ZARARI)		27.153.979	8.088.679	19.484.651	5.435.667
Dönem Kar Zararının Dağılımı		27.153.979	8.088.679	19.484.651	5.435.667
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		-	-	-	659.198
Ana Ortaklık Payları	24	27.153.979	8.088.679	19.484.651	4.776.469
Pay Adedi		115.000.000	115.000.000	115.000.000	115.000.000
Pay Başına Kazanç	24	0,2361	0,0703	0,1694	0,0473

(*) Bakınız Dipnot 2.A

İlişikteki özet dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI**01 OCAK - 30 EYLÜL 2015 ve 01 OCAK - 30 EYLÜL 2014 ARA HESAP DÖNEMLERİNE AİT
KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOLARI**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak belirtilmiştir)

	Dipnot Referansları	Bağımsız Denetimden Geçmemiş		Bağımsız Denetimden Geçmemiş Yeniden Düzenlenmiş ^(*)	
		01.01.2015- 30.09.2015	01.07.2015- 30.09.2015	01.01.2014- 30.09.2014	01.07.2014- 30.09.2014
DÖNEM KARI/ZARARI	24	27.153.979	8.088.679	19.484.651	5.435.667
DİĞER KAPSAMLI GELİR					
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar		298.848	(251.104)	(359.249)	(329.093)
Çalışanlara Sağlanan Faydalardan kaynaklanan Aktüeryal Kazanç/Kayıp					
- Aktüeryal Kazanç/Kayıp	16	373.560	(313.880)	(449.062)	(411.367)
- Ertelenmiş Vergi Gideri/Geliri		(74.712)	62.776	89.813	82.274
Kar veya Zarar Olarak Yeniden Sınıflandırılacaklar		-	-	-	-
DİĞER KAPSAMLI GELİR (VERGİ SONRASI)		298.848	(251.104)	(359.249)	(329.093)
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		27.452.827	7.837.575	19.125.402	5.106.574
Toplam Kapsamlı Gelirin Dağılımı		27.452.827	7.837.575	19.125.402	5.106.574
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		-	-	-	659.198
Ana Ortaklık Payları		27.452.827	7.837.575	19.125.402	4.447.376

(*) Bakınız Dipnot 2.A

İlişikteki özet dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

**01 OCAK - 30 EYLÜL 2015 ve 01 OCAK - 30 EYLÜL 2014 ARA HESAP DÖNEMLERİNE AİT
KONSOLİDE ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOLARI**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak belirtilmiştir)

	Dipnot Referansları	Ödenmiş Sermaye	Hisse Senedi İhraç Primleri	Maddi Duran Varlık Değerleme Fonu	Kısıtlanmış Kar Yedekleri	Sermaye Yedekleri	Emeklilik Planlarından Aktüeryal Kazanç/Kayıp Fonları	Geçmiş Yıl Kar / Zararları	Net Dönem Karı/(Zararı)	Ana Ortaklığa ait Özkaynaklar	Kontrol Gücü Olmayan Paylar	Toplam Özkaynaklar
1 Ocak 2015		115.000.000	13.074.563	39.371.136	10.504.898	-	(112.686)	28.324.897	21.745.062	227.907.870	-	227.907.870
Transferler	19	-	-	-	3.339.081	-	-	18.405.981	(21.745.062)	-	-	-
Arge Teşvikleri	19	-	-	-	-	511.923	-	-	-	511.923	-	511.923
Net Dönem Karı/(Zararı)	24	-	-	-	-	-	-	-	27.153.979	27.153.979	-	27.153.979
Diğer Kapsamlı Gelir		-	-	-	-	-	298.848	-	-	298.848	-	298.848
30 Eylül 2015		115.000.000	13.074.563	39.371.136	13.843.979	511.923	186.162	46.730.878	27.153.979	255.872.620	-	255.872.620
1 Ocak 2014 – yeniden düzenlenmiş (*)		115.000.000	13.074.563	39.371.136	3.954.095	-	227.596	-	64.430.005	236.057.395	7.687.293	243.744.688
Ödenen Temettü		-	-	-	-	-	-	-	(17.250.000)	(17.250.000)	-	(17.250.000)
Transferler		-	-	-	6.550.803	-	-	40.629.202	(47.180.005)	-	-	-
Ortak Kontrole Tabi İşletme Birleşmeleri		-	-	-	-	-	-	(12.304.305)	-	(12.304.305)	(7.687.293)	(19.991.598)
Net Dönem Karı/(Zararı)		-	-	-	-	-	-	-	19.484.651	19.484.651	-	19.484.651
Diğer Kapsamlı Gelir		-	-	-	-	-	359.249	-	-	359.249	-	359.249
30 Eylül 2014 – yeniden düzenlenmiş (*)		115.000.000	13.074.563	39.371.136	10.504.898	-	586.845	28.324.897	19.484.651	226.346.990	-	226.346.990

(*) Bakınız Dipnot 2.A

İlişikteki özet dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI**01 OCAK – 30 EYLÜL 2015 ve 01 OCAK - 30 EYLÜL 2015 ARA HESAP DÖNEMLERİNE AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞLARI TABLOLARI**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak belirtilmiştir)

		Bağımsız Denetimden Geçmemiş	
	Dipnot Referansları	30.09.2015	Yeniden Düzenlenmiş (*) 30.09.2014
Vergi öncesi net kar		32.506.040	19.484.651
İşletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit ile net kar arasındaki mutabakat:			
Amortisman ve itfa giderleri ile ilgili düzeltmeler	11,12,13	10.450.427	7.906.139
Kıdem tazminatı karşılığı ile ilgili düzeltmeler		616.677	(99.480)
Şüpheli alacaklar karşılığı ile ilgili düzeltmeler	8	2.234.442	-
Stok değer düşüklük karşılığı/(iptali) ile ilgili düzeltmeler	10	572.107	-
Kullanılmamış izin karşılığı		123.093	30.712
Sabit kıymet satış karı/zararı, net ile ilgili düzeltmeler		(78.795)	-
Hisse senedi değer düşüklük karşılığı		24.955	-
Garanti karşılığı, net		8.037.586	(1.423.567)
Dava karşılığı, net	14	665.886	-
Faiz ve faktoring giderleri		694.586	4.756.710
Faiz gelirleri		(6.419.290)	(1.756.175)
İşletme varlık ve yükümlülüklerindeki değişiklik öncesi işletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit			
Varlıklar ve yükümlülüklerdeki değişim			
Finansal yatırımlardaki değişimlerle ilgili düzeltmeler		79.353	-
Ticari alacaklardaki ve diğer alacaklardaki artış / azalışla ilgili düzeltmeler		(15.436.802)	(41.938.901)
İlişkili taraflarla ticari ve diğer borç/alacaklardaki artış / azalışla ilgili düzeltmeler		(5.966.114)	89.376
Stoklardaki artış / azalışla ilgili düzeltmeler	10	(15.952.220)	(16.879.396)
Diğer dönen varlıklardaki artış / azalışla ilgili düzeltmeler	18	13.070.774	13.238.979
Diğer duran varlıklardaki artış / azalışla ilgili düzeltmeler	18	(74.861)	(123.580)
Ticari borçlardaki ve diğer borçlardaki artış / azalışla ilgili düzeltmeler	8,9	5.619.205	27.217.309
Diğer yükümlülükler ve borç karşılıkları ile ilgili düzeltmeler		(556.302)	-
Ertelemiş gelirler ile ilgili düzeltmeler		649.430	(2.177.135)
Ödenen kıdem tazminatları		187.965	5.450
Ödenen vergiler		(4.147.140)	(4.037.093)
Diğer nakit çıkışı (girişi) gerektirmeyen giderler (gelirler)/ net		61.519	(193.222)
İşletme faaliyetlerinden sağlanan / (kullanılan) net nakit		26.962.521	4.100.777
Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları			
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımlarından kaynaklanan nakit çıkışları	12,13	(18.250.928)	(7.619.592)
Maddi duran varlık satışlarından elde edilen nakit		140.808	-
Yatırım faaliyetlerinden sağlanan/ kullanılan net nakit		(18.110.120)	(7.619.592)
Finansal faaliyetlerde kullanılan net nakit			
Finansal borçlar net	7	789.681	38.407.567
Ödenen faiz		(2.343.065)	(2.375.747)
Alınan faiz		1.972.224	1.756.175
Ödenen Temettü		-	(17.250.000)
Ortak kontrole tabi işletme alımına ilişkin nakit çıkışları		-	(19.991.598)
Finansal faaliyetlerden sağlanan net nakit		418.840	546.397
Nakit ve nakit benzerlerindeki net artış / azalış		9.271.241	(2.972.418)
Dönem başı itibariyle nakit ve nakit benzerleri	5	1.229.935	5.376.059
Dönem sonu itibariyle nakit ve nakit benzeri değerler	5	10.501.176	2.403.641

(*) Bakınız Dipnot 2.A

İlişikteki özet dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

Not 1 - Şirket'in Organizasyonu ve Faaliyet Konusu

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. (eski adıyla Alçelik Çelik Yapı İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi) ("Tümosan" veya "Şirket"), 1975 yılında motor parçaları, aktarma organları ve benzeri teçhizatı üretmek amacıyla kurulmuş, ancak daha sonraları faaliyetlerini dizel motor ve traktör üretiminde yoğunlaştırmıştır. Türkiye'nin ilk dizel motor üreticisi olma özelliğini taşıyan Tümosan, aynı marka ile üretilen traktörlere dizel motor sağlaması yanında, diğer dizel motor araç üreten firmalara da uzun yıllar dizel motor üretimi gerçekleştirmiştir.

Şirket, 18 Ağustos 1998 tarihinde özelleştirme kapsam ve programına alınmış ve Makine Kimya Enstitüsü Kurumu'na ait Şirket hisseleri, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na devredilmiş ve bir yıl içerisinde de özelleştirme işlemlerinin tamamlanmasına karar verilmiştir.

Şirket'in 24 Nisan 2000 tarihinde özelleştirme ihalesine 4 firma katılmış, ihale sonucunda Anadolu Ortak Girişim Grubu birinci sırada ve Konya Selçuklu Ortak Girişim Grubu ikinci sırada yer almıştır. İhale sonucunda alıcı olarak belirlenen girişimcilere sırası ile yöneltilen satış sözleşmesinin belirlenen sürelerde imzalanmaması nedeniyle teminatları irat kaydedilmiş ve ihale olumlu olarak sonuçlandırılmamıştır.

İhale sonrasında faaliyetlerine kısıtlı olarak devam eden Tümosan, 7 Şubat 2003 tarihinde Sümer Holding'e bağlanmıştır.

Özelleştirilmesi amacıyla ikinci kez ihaleye 2004 yılında çıkmış ve Tümosan varlık satışı ile Alçelik Çelik Yapı İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından satın alınarak 1 Temmuz 2004 tarihinde devir teslim işlemi tamamlanmıştır.

5 Aralık 2012 tarihinde Şirket'in % 26 hissesi Borsa İstanbul A.Ş.'de halka arz edilmiştir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi AŞ'nin hisse senetleri 5 Aralık 2012'den itibaren Borsa İstanbul A.Ş.'de işlem görmektedir. Şirket'in merkezi ve fabrikası, aşağıdaki adreslerde bulunmaktadır:

Genel müdürlük:

İstanbul Dünya Ticaret Merkezi A3 Blok Kat:8, 34149, İstanbul/Türkiye

Fabrika:

Büyükkayacak Mahallesi Aksaray Çevre Yolu Caddesi No:7/1 Selçuklu/Konya/Türkiye

Şirket'in ortakları ve paylarına ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

Adı/Ünvanı	30.09.2015	31.12.2014
	Pay Oranı %	Pay Oranı %
Ereğli Tekstil Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş.	66,33	67,20
Muzaffer Albayrak	1,74	1,74
Ahmet Albayrak (Ahmet oğlu)	1,74	1,74
Bayram Albayrak	1,74	1,74
Nuri Albayrak	1,74	1,74
Kazım Albayrak	1,74	1,74
Mustafa Albayrak	1,74	1,74
Hedef Girişim Sermaye Yatırım Ortaklığı A.Ş.	-	1,30
Halka açık kısım	23,23	21,06
Toplam	100,00	100,00

Şirket, ana hissedarı Ereğli Tekstil Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş. olmakla beraber, Albayrak Ailesi tarafından kontrol edilmektedir.

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

Şirket, Sermaye Piyasası Kurulu'nun 29.06.2012 tarih ve 22/778 sayılı izniyle 500 Milyon TL kayıtlı sermaye tavanına sahiptir. Sermaye Piyasası Kurulu'na verilen kayıtlı sermaye tavanı izni, 2012-2016 yılları (5 yıl) için geçerlidir.

30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla Şirket'in çalışan ortalama beyaz yakalı personel sayısı 179 (31 Aralık 2014 – 176), mavi yakalı personel sayısı ise 280 (31 Aralık 2014 – 295)'dir.

Konsolidasyona Dahil Edilen Bağlı Ortaklıklar (Etkin orana göre)

Tümosan Döküm A.Ş.: Her türlü döküm ve işleme faaliyeti ve ticareti ile iştigal etmektedir.

Tümosan Savunma A.Ş.: Savunma ve silah sanayi dalında yeni ürünler geliştirme, ARGE faaliyetlerinde bulunma, mevcut ürünlerin üretiminde ve geliştirilmesinde katkıda bulunma, silah ve yan sanayi ürünlerinin üretimi, alım ve satımı iştigal etmektedir.

30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla ara dönem konsolide finansal tablolar, aşağıdaki bağlı ortaklıkların Şirket'e tam konsolidasyon yöntemine göre konsolide edilmesiyle hazırlanmıştır:

Şirket	Sahiplik Oranı	
	30.09.2015	31.12.2014
Tümosan Döküm A.Ş.	%100	%100
Tümosan Savunma A.Ş.	%100	-

Not 2 - Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar

A. Sunuma İlişkin Temel Esaslar

Finansal Tabloların Hazırlanma İlkeleri

Grup'un konsolide finansal tabloları, Sermaye Piyasası Kurulu'nun 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II, 14.1 nolu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümlerine uygun olarak, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGGK") tarafından yayımlanan uluslararası standartlarla uyumlu olacak şekilde Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TMS/TFRS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumlar esas alınarak hazırlanmıştır. TMS/TFRS, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nda ("UFRS") meydana gelen değişikliklere paralellik sağlanması amacıyla tebliğler aracılığıyla güncellenmektedir. SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye'de faaliyette bulunan halka açık şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan etmiştir. Şirket'in finansal tabloları, bu karar çerçevesinde hazırlanmıştır.

İçerik ve tutar itibarıyla önem arz eden her türlü kalem, benzer nitelikte dahi olsa, finansal tablolarda ayrı gösterilir. Önemli olmayan tutarlar, esasları veya fonksiyonları açısından birbirine benzeyen kalemler itibarıyla toplulaştırılarak gösterilir. İşlem ve olayın özünün mahsubu gerekli kılması sonucunda, bu işlem ve olayın net tutarları üzerinden gösterilmesi veya varlıkların, değer düşüklüğü düşüldükten sonraki tutarları üzerinden izlenmesi, netleştirme ilkesinin ihlali olarak değerlendirilmez. Şirket'in normal iş akışı içinde gerçekleştirdiği işlemler sonucunda, elde ettiği gelirler, işlem veya olayın özüne uygun olması şartıyla net değerleri üzerinden gösterilir.

Türkiye Muhasebe Standardı No:34 "Ara Dönem Finansal Raporlama" uyarınca işletmeler, ara dönem finansal tablolarını tam set veya özet olarak hazırlamakta serbesttirler. Grup, bu çerçevede 30 Eylül 2015 tarihinde sonra eren üç aylık ara dönemde özet konsolide finansal tablo hazırlamayı tercih etmiştir. Dolayısıyla bu ara dönem özet konsolide finansal tablolar, Grup'un 31 Aralık 2014 tarihli konsolide finansal

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

tabloları ile birlikte okunmalıdır.

Finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen finansal varlık ve yükümlülükler dışında, tarihi maliyet esasına baz alınarak hazırlanmıştır.

TMS 34 "Ara Dönem Finansal Raporlama" standardı gereğince ara dönemlerde (3, 6 ve 9 aylık raporlamalar) yapılacak raporlamalarda sunulan finansal raporlar, aşağıdakileri içermektedir:

- a) Finansal durum tablosu (Bilanço),
- b) Kapsamlı gelir tablosu,
- c) Özkaynak değişim tablosu,
  - (i) Bütün değişiklikleri gösteren özkaynak değişim tablosu veya
  - (ii) Kendi nam ve hesabına hareket etmeye yetkili hissedarlarla yapılan sermaye işlemleri dışındaki özkaynak hareketlerini gösteren özkaynak değişim tablosu,
- d) Nakit akışları tablosu,
- e) Önemli muhasebe politikalarının özetlerini ve diğer açıklayıcı bilgileri içeren açıklamalar/dipnotlar (seçilmiş dipnotlar).

Ortak Kontrol Altındaki Şirket Birleşmesi

Şirket, 2014 yılında ana ortağının sahip olduğu Tümosan Döküm A.Ş.'nin 10.000.000.-TL ödenmiş sermayesi içerisinde %100'üne tekabül eden 10.000.000 adet payı, 20.000.000 TL bedelle satın almıştır. Ortak kontrole tabi işletme birleşmelerinin i) dolayısıyla finansal tablolarda şerefiyeye yer verilmemesi gerektiği, ii) hakların birleştirilmesi yöntemi uygulanırken, ortak kontrolün olduğu raporlama döneminin başı itibarıyla birleşme gerçekleşmiş gibi finansal tabloların düzeltilmesi ve ortak kontrolün olduğu raporlama döneminin başından itibaren karşılaştırmalı olarak sunulması gerektiği ve iii) Ortak kontrole tabi işletme birleşmelerinin finansal tablolara yansıtılmasında ana ortaklık açısından bakılması uygun olacağından, konsolidasyon işleminde grubun kontrolünü elinde bulunduran şirketin ortak kontrolde bulunan şirketlerin kontrolünü ele geçirdiği tarihte ve sonrasında TMS'ye göre finansal tablo düzenleniyormuş gibi finansal tablolar birleşme muhasebesi dahil TMS hükümlerine göre yeniden düzenlenmesi gerektiğinden Grup 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla hazırlanmış finansal tablolarını bu kapsamda yeniden düzenlemiştir. Böylece bu işlemler sonucunda herhangi bir şerefiye veya birleşme karı hesaplanmamış olup iştirak tutarı ile satın alınan şirketin sermayesindeki payı nispetindeki tutarın netleştirilmesi sonucu oluşan fark doğrudan "Ortak kontrole tabi teşebbüs veya işletmeleri içeren birleşmelerin etkisi" olarak özkaynaklar altında raporlanmıştır.

Şirket'in 31 Aralık 2013 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla hazırlanmış olduğu finansal durum tabloları ile 01 Ocak-31 Aralık 2013, 01 Ocak-30 Eylül 2014 ve 01 Ocak-31 Aralık 2014 dönemine ilişkin kapsamlı gelir tablolarında maddi duran varlıklar, maddi olmayan duran varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkullere ilişkin amortisman ve itfa payları yeniden düzenlenerek sunulmuştur. Ayrıca 31 Aralık 2014 dönemine ilişkin kurumlar vergisinde 537.140 TL düzeltme yapılmıştır. Şirketin varlıklarıyla ilgili yapılan amortisman ve itfa payları düzeltmeleri aşağıdaki gibidir:

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir)

Finansal Tablo Hesapları	31.12.2014	30.09.2014	31.12.2013
Maddi Duran Varlıklar	984.486	722.894	2.024.247
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	306.975	601.009	435.074
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	453.013	668.329	499.020
Toplam Yeniden Düzenlenmiş Tutar	1.744.474	1.992.232	2.958.341
Ertelenmiş Vergi (net)	(348.895)	(398.446)	(591.668)
Özkaynak Tutarındaki Artış/Azalış	1.395.579	1.593.785	2.366.673

Geçerli Para Birimi

Şirket'in ve bağlı ortaklıklarının geçerli para birimi Türk Lirası olarak kabul edilmiştir.

İşletmenin Sürekliliği

Grup konsolide finansal tablolarını işletmenin sürekliliği ilkesine göre hazırlamıştır.

B. TFRS'deki Değişiklikler

Yeni ve Düzeltilmiş Standartlar ve Yorumlar

30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2014 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS standartları ve TFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup'un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

1 Ocak 2014 tarihinden sonra geçerli olacak olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar:

TFRS 10 Konsolide Finansal Tablolar (Değişiklik)

TFRS 10 standardı yatırım şirketi tanımına uyan şirketlerin konsolidasyon hükümlerinden muaf tutulmasına ilişkin bir istisna getirmek için değiştirilmiştir. Konsolidasyon hükümlerine getirilen istisna ile yatırım şirketlerinin bağlı ortaklıklarını TFRS 9 Finansal Araçlar standardı hükümleri çerçevesinde gerçeğe uygun değerden muhasebeleştirmeleri gerekmektedir. İşletmelerin TFRS 9'u uygulamamaları durumunda, TMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme hükümleri çerçevesinde gerçeğe uygun değerden muhasebeleştirmeleri gerekmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

TMS 32 Finansal Araçlar: Sunum - Finansal Varlık ve Borçların Netleştirilmesi (Değişiklik)

Değişiklik “muhasebeleştirilen tutarları netleştirme konusunda mevcut yasal bir hakkının bulunması” ifadesinin anlamına açıklık getirmekte ve TMS 32 netleştirme prensibinin eş zamanlı olarak gerçekleşmeyen ve brüt ödeme yapılan hesaplaşma (takas büroları gibi) sistemlerindeki uygulama alanına açıklık getirmektedir. Değişiklikler 1 Ocak 2014 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geriye dönük olarak uygulanacaktır. Söz konusu standardın Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

TFRYK Yorum 21 Vergi ve Vergi Benzeri Yükümlülükler

Bu yorum, vergi ve vergi benzeri yükümlülüğün işletme tarafından, ödemeyi ortaya çıkaran eylemin ilgili yasalar çerçevesinde gerçekleştiği anda kaydedilmesi gerektiğine açıklık getirmektedir. Aynı zamanda bu yorum, vergi ve vergi benzeri yükümlülüğün sadece ilgili yasalar çerçevesinde ödemeyi ortaya çıkaran eylemin bir dönem içerisinde kademeli olarak gerçekleşmesi halinde kademeli olarak tahakkuk

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

edebileceğine açıklık getirmektedir. Asgari bir eşik aşılması halinde ortaya çıkan bir vergi ve vergi benzeri yükümlülük, asgari eşik aşılmadan yükümlülük olarak kayıtlara alınamayacaktır. Bu yorum 1 Ocak 2014 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup erken uygulamaya izin verilmektedir. Bu yorumun geçmişe dönük olarak uygulanması zorunludur. Söz konusu yorum Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

TMS 19 – Tanımlanmış Fayda Planları: Çalışan Katkıları (Değişiklik)

TMS 19'a göre tanımlanmış fayda planları muhasebeleştirilirken çalışan ya da üçüncü taraf katkıları göz önüne alınmalıdır. Değişiklik, katkı tutarı hizmet verilen yıl sayısından bağımsız ise, işletmelerin söz konusu katkıları hizmet dönemlerine yaymak yerine, hizmetin verildiği yılda hizmet maliyetinden düşerek muhasebeleştirebileceklerini açıklığa kavuşturmuştur. Değişiklik, 1 Temmuz 2014 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geriye dönük olarak uygulanacaktır. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

TMS 36 Varlıklarda Değer Düşüklüğü - Finansal olmayan varlıklar için geri kazanılabilir değer açıklamaları (Değişiklik)

KGK, TFRS 13 Gerçeğe uygun değer ölçümlerine getirilen değişiklikten sonra TMS 36 Varlıklarda değer düşüklüğü standardındaki değer düşüklüğüne uğramış varlıkların geri kazanılabilir değerlerine ilişkin bazı açıklama hükümlerini değiştirmiştir. Değişiklik, değer düşüklüğüne uğramış varlıkların (ya da bir varlık grubunun) gerçeğe uygun değerinden elden çıkarma maliyetleri düşülmüş geri kazanılabilir tutarının ölçümü ile ilgili ek açıklama hükümleri getirmiştir. Bu değişiklik, 1 Ocak 2014 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geriye dönük olarak uygulanacaktır. Söz konusu değişiklik açıklama hükümlerini etkilemiştir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

TMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme – Türev ürünlerin devri ve riskten korunma muhasebesinin devamlılığı (Değişiklik)

Standarta getirilen değişiklik, finansal riskten korunma aracının kanunen ya da düzenlemeler sonucunda merkezi bir karşı tarafa devredilmesi durumunda riskten korunma muhasebesinin durdurulmasını zorunlu kılan hükme dar bir istisna getirmektedir. Bu değişiklik, 1 Ocak 2014 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geriye dönük olarak uygulanacaktır. Söz konusu standardın Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

Yayımlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar:

Konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 9 Finansal Araçlar – Sınıflandırma ve Açıklama

Aralık 2012'de yapılan değişiklikle yeni standart, 1 Ocak 2018 tarihi ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olacaktır. TFRS 9 Finansal Araçlar standardının ilk safhası finansal varlıkların ve yükümlülüklerin ölçülmesi ve sınıflandırılmasına ilişkin yeni hükümler getirmektedir. TFRS 9'a yapılan değişiklikler esas olarak finansal varlıkların sınıflama ve ölçümünü ve gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılan finansal yükümlülüklerin ölçümünü etkileyecektir ve bu tür

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer değişikliklerinin kredi riskine ilişkin olan kısmının diğer kapsamlı gelir tablosunda sunumunu gerektirmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini standardın diğer safhaları KGK tarafından kabul edildikten sonra değerlendirecektir.

TFRS 14 Düzenleyici Erteleme Hesapları

Bu düzenlemeyle Oranı Düzenlenmiş Faaliyetler üzerine kapsamlı bir proje başlatılmıştır. Projenin bir parçası olarak oranı düzenlenen işletmelerden ilk defa TFRS uygulayacak olanlar için geçici bir çözüm olması açısından kısıtlı kapsamda bir standart yayımlanmıştır. Bu standart ilk kez TFRS uygulayacak işletmeler için halihazırda genel kabul görmüş muhasebe prensiplerine göre muhasebeleştirildikleri düzenleyici erteleme hesaplarını TFRS'ye geçişlerinde aynı şekilde muhasebeleştirmelerine izin vermektedir. Bu standart 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişikliğin Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

TMS 27 – Bireysel Finansal Tablolarda Özkaynak Yöntemi (Değişiklik)

Bu değişiklik, işletmelerin bireysel finansal tablolarında bağlı ortaklıklar ve iştiraklerdeki yatırımların muhasebeleştirilmesinde özkaynak yönteminin kullanılması seçeneğini yeniden sunmak için TMS 27'de değişiklik yapmıştır. Buna göre işletmelerin bu yatırımları:

- maliyet değeriyle
- TFRS 9 (veya TMS 39)'a göre veya
- özkaynak yöntemini kullanarak muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

İşletmelerin aynı muhasebeleştirmeyi her yatırım kategorisine uygulaması gerekmektedir. Bunun sonucu olarak TFRS 1 Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının İlk Kez Uygulanmasında da bir değişiklik yapılmıştır. TFRS 1'de yapılan değişiklik, ilk kez uygulama yapan işletmelerin, geçmişte gerçekleşen işletme birleşmeleri için yatırımın satın alınması sırasında TFRS 1 muafiyetini uygularken bireysel finansal tablolarında özkaynak yöntemini kullanarak yatırımlarını muhasebeleştirilmesine izin vermektedir. Bu değişiklik 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerli olup, geçmişe dönük olarak uygulanmalıdır. Erken uygulamaya izin verilmekte olup, erken uygulama açıklanmalıdır. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

TFRS 11 – Müşterek Faaliyetlerde Hisse Edinimi (Değişiklikler)

TFRS 11, faaliyeti bir işletme teşkil eden müşterek faaliyetlerde ortaklık payı edinimi muhasebesi ile ilgili rehberlik etmesi için değiştirilmiştir. Bu değişiklik, TFRS 3 İşletme Birleşmeleri'nde belirtildiği şekilde faaliyeti bir işletme teşkil eden bir müşterek faaliyette ortaklık payı edinen işletmenin, bu TFRS'de belirtilen rehberlik ile ters düşenler hariç, TFRS 3 ve diğer TFRS'lerde yer alan işletme birleşmeleri muhasebesine ilişkin tüm ilkeleri uygulamasını gerektirmektedir. Buna ek olarak, edinen işletme, TFRS 3 ve işletme birleşmeleri ile ilgili diğer TFRS'lerin gerektirdiği bilgileri açıklamalıdır. Değişiklikler, 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde hiçbir etkisi olmayacaktır.

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir)

TMS 16 ve TMS 38 – Kabul Edilebilir Amortisman ve İtfa Yöntemlerinin Açıklığa Kavuşturulması (Değişiklik)

Bu değişikliklerle, maddi duran varlıklar için hasılataya dayalı amortisman hesaplaması kullanımını yasaklamış ve maddi olmayan duran varlıklar için hasılataya dayalı amortisman hesaplaması kullanımını önemli ölçüde sınırlandırmıştır. Değişiklikler, 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliklerin Grup’un finansal durumu ve performansı üzerinde etkisi olması beklenmemektedir.

TMS 16 Maddi Duran Varlıklar ve TMS 41 Tarımsal Faaliyetler: Taşıyıcı Bitkiler (Değişiklikler: TMSK, Haziran 2014’de “taşıyıcı bitkiler”in “TMS 16 - Maddi duran varlıklar” standardı kapsamında muhasebeleştirilmesine ilişkin bir değişiklik yayınladı. Yayımlanan değişiklikte üzüm asma, kauçuk ağacı ya da hurma ağacı gibi canlı varlık sınıfından olan taşıyıcı bitkilerin, olgunlaşma döneminden sonra bir dönemden fazla ürün verdiği ve işletmeler tarafından ürün verme ömrü süresince tutulduğu belirtilmektedir. Ancak taşıyıcı bitkiler, bir kere olgunlaştıktan sonra önemli biyolojik dönüşümden geçmedikleri için ve işlevleri imalat benzeri olduğu için, değişiklik taşıyıcı bitkilerin TMS 41 yerine TMS 16 kapsamında muhasebeleştirilmesi gerektiğini ortaya koymakta ve “maliyet modeli” ya da “yeniden değerlendirme modeli” ile değerlendirilmesine izin vermektedir. Taşıyıcı bitkilerdeki ürün ise TMS 41’deki satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değer modeli ile muhasebeleştirilecektir. Değişiklikler, 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup’un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

TMS/TFRS’lerdeki Yıllık İyileştirmeler:

KGK, Eylül 2014’te “2010-2012 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler” ve “2011-2013 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler” ile ilgili olarak aşağıdaki standart değişikliklerini yayınlamıştır. Değişiklikler 1 Temmuz 2014’den itibaren başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir.

Yıllık iyileştirmeler - 2010–2012 Dönemi

TFRS 2 “Hisse Bazlı Ödemeler”: Hakediş koşulları ile ilgili tanımlar değişmiş olup sorunları gidermek için performans koşulu ve hizmet koşulu tanımlanmıştır. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

TFRS 3 “İşletme Birleşmeleri”: Bir işletme birleşmesindeki özkaynak olarak sınıflanmayan koşullu bedel, TFRS 9 Finansal Araçlar kapsamında olsun ya da olmasın sonraki dönemlerde gerçeğe uygun değerinden ölçülerek kar veya zararda muhasebeleşir. Değişiklik işletme birleşmeleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

TFRS 8 “Faaliyet Bölümleri”: Değişiklikler şu şekildedir: i) Faaliyet bölümleri standardın ana ilkeleri ile tutarlı olarak birleştirilebilir / toplulaştırılabilir. ii) Faaliyet varlıklarının toplam varlıklar ile mutabakatı, bu mutabakat işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili yöneticiye raporlanıyorsa açıklanmalıdır. Söz konusu değişikliklerin Grup’un finansal durumu ve performansı üzerinde etkisi olması beklenmemektedir. Değişiklikler geriye dönük olarak uygulanacaktır.

TMS 16 “Maddi Duran Varlıklar” ve TMS 38 “Maddi Olmayan Duran Varlıklar”: UMS 16.35 (a) ve UMS 38.80 (a)’daki değişiklik yeniden değerlemenin aşağıdaki şekilde yapılabileceğini açıklığa kavuşturmuştur.

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir)

i) Varlığın brüt defter değeri piyasa değerine getirilecek şekilde düzeltilir veya ii) Varlığın net defter değerinin piyasa değeri belirlenir, net defter değeri piyasa değerine gelecek şekilde brüt defter değeri oransal olarak düzeltilir. Değişiklik geriye dönük olarak uygulanacaktır.

TMS 24 “İlişkili Taraf Açıklamaları”: Değişiklik, kilit yönetici personeli hizmeti veren yönetici işletmenin ilişkili taraf açıklamalarına tabi ilişkili bir taraf olduğunu açıklığa kavuşturmuştur. Değişiklik geriye dönük olarak uygulanacaktır.

Yıllık İyileştirmeler - 2011–2013 Dönemi

TFRS 3 “İşletme Birleşmeleri”: Değişiklik, i) sadece iş ortaklıklarının değil müşterek anlaşmaların UFRS 3’ün kapsamında olmadığı ii) bu kapsam istisnasının sadece müşterek anlaşmanın finansal tablolarındaki muhasebeleşmeye uygulanabilir olduğu açıklığa kavuşturulmuştur. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

TFRS 13 “Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü”: UFRS 13’deki portföy istisnasının finansal varlık, finansal yükümlülük ve diğer sözleşmelere uygulanabilir olduğu açıklığa kavuşturmuştur. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

TMS 40 “Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller”: Gayrimenkulün yatırım amaçlı gayrimenkul ve sahibi tarafından kullanılan gayrimenkul olarak sınıflanmasında TFRS 3 ve TMS 40’ın karşılıklı ilişkisini açıklığa kavuşturmuştur. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

Yıllık İyileştirmeler - 2012–2014 Dönemi

KGK, Nisan 2015’te “2012-2014 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler” ile ilgili olarak aşağıdaki standart değişikliklerini yayınlamıştır. Değişiklikler 1 Ocak 2016’dan itibaren başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir.

- TFRS 5 Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler – elden çıkarma yöntemlerinde değişiklik
- TFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar – hizmet sözleşmeleri; değişikliklerin TFRS 7’ye ara dönem özet finansal tablolara uygulanabilirliği
- TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar – iskonto oranına ilişkin bölgesel pazar sorunu
- TMS 34 Ara Dönem Finansal Raporlama – bilginin ‘ara dönem finansal raporda başka bir bölümde’ açıklanması

Bu değişiklik, 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerli olup, erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliklerin Grup’un finansal durumu ve performansı üzerinde etkisi olması beklenmemektedir.

TFRS 10 ve TMS 28: Yatırımcı İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yaptığı Varlık Satışları veya Katkıları (Değişiklikler)

UMSK, Eylül 2014’te, UFRS 10 ve UMS 28’deki bir iştirak veya iş ortaklığına verilen bir bağlı ortaklığın kontrol kaybını ele almadaki gereklilikler arasındaki tutarsızlığı gidermek için UFRS 10 ve UMS 28’de değişiklik yapmıştır. Bu değişiklik ile bir yatırımcı ile iştirak veya iş ortaklığı arasında, UFRS 3’te tanımlandığı şekli ile bir işletme teşkil eden varlıkların satışı veya katkısından kaynaklanan kazanç veya kayıpların tamamının yatırımcı tarafından muhasebeleştirilmesi gerektiği açıklığa kavuşturulmuştur. Eski bağlı ortaklıkta tutulan yatırımın gerçeğe uygun değerden yeniden ölçülmesinden kaynaklanan kazanç veya kayıplar, sadece ilişkisiz yatırımcıların o eski bağlı ortaklıktaki payları ölçüsünde

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

muhasabeleştirilmelidir. İşletmelerin bu değişikliği, 1 Ocak 2016 veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için ileriye dönük olarak uygulamaları gerekmektedir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde etkisi beklenmemektedir.

TFRS 10, TFRS 12 ve TMS 28: Yatırım İşletmeleri: Konsolidasyon istisnasının uygulanması (TFRS 10 ve TMS 28'de Değişiklik)

KGK, Nisan 2015'te, TFRS 10 Konsolide Finansal Tablolar standardındaki yatırım işletmeleri istisnasının uygulanmasında ortaya çıkan aşağıdaki konuları ele almak için TFRS 10, TFRS 12 ve TMS 28'de değişiklikler yapmıştır: i) Konsolide finansal tablo sunumu muafiyeti, bir yatırım işletmesinin bağlı ortaklığı olan bir ana ortaklık için, yatırım ortaklığının bağlı ortaklıklarının tümünü gerçeğe uygun değeri ile ölçtüğü durumlarda geçerlidir, ii) Sadece kendisi bir yatırım işletmesi olmayan ve bir yatırım işletmesine destek hizmetleri sağlayan bir bağlı ortaklık konsolide edilir. Yatırım işletmesinin diğer tüm bağlı ortaklıkları gerçeğe uygun değeriyle ölçülür, iii) TMS 28 İştirakler ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar standardındaki değişiklikler, yatırımcının, özkaynak yöntemini kullanırken, yatırım işletmesi olan iştirak veya iş ortaklığı tarafından bağlı ortaklıklarına uygulanan gerçeğe uygun değer ölçümünü muhafaza etmesine olanak sağlamaktadır. Değişiklikler 1 Ocak 2016 veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde etkisi beklenmemektedir.

TMS 1: Açıklama İnisyatifi (TMS 1'de Değişiklik)

KGK, Nisan 2015'te, TMS 1'de değişiklik yapmıştır. Bu değişiklikler; önemlilik, ayrıştırma ve alt toplamlar, dipnot yapısı, muhasebe politikaları açıklamaları, özkaynakta muhasebeleştirilen yatırımlardan kaynaklanan diğer kapsamlı gelir kalemlerinin sunumu alanlarında dar odaklı iyileştirmeler içermektedir. Bu değişiklikler 1 Ocak 2016 veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde etkisi beklenmemektedir.

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış, fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar:

Aşağıda listelenen yeni standartlar, yorumlar ve mevcut UFRS standartlarındaki değişiklikler UMSK tarafından yayınlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiştir. Fakat bu yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler henüz KGK tarafından TFRS'ye uyarlanmamıştır/ yayınlanmamıştır ve bu sebeple TFRS'nin bir parçasını oluşturmazlar. Grup konsolide finansal tablolarında ve dipnotlarda gerekli değişiklikleri bu standart ve yorumlar TFRS'de yürürlüğe girdikten sonra yapacaktır.

Yıllık İyileştirmeler - 2010–2012 Dönemi

UFRS 13 Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü: Karar Gereçekleri'nde açıklandığı üzere, üzerlerinde faiz oranı belirtilmeyen kısa vadeli ticari alacak ve borçlar, iskonto etkisinin önemsiz olduğu durumlarda, fatura tutarından gösterilebilecektir. Değişiklikler derhal uygulanacaktır.

Yıllık İyileştirmeler - 2011–2013 Dönemi

UFRS 15 Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat: UMSK Mayıs 2014'de UFRS 15 Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat ortak standardını yayınlamıştır. Standarttaki yeni beş aşamalı model, hasılatın muhasebeleştirme ve ölçüm ile ilgili gereklilikleri açıklamaktadır. Standart,

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

müşterilerle yapılan sözleşmelerden doğan hasıllara uygulanacak olup bir işletmenin olağan faaliyetleri ile ilgili olmayan bazı finansal olmayan varlıkların (örneğin maddi duran varlık çıkışları) satışının muhasebeleştirilip ölçülmesi için model oluşturmaktadır. UFRS 15, 1 Ocak 2017 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. UFRS 15'e geçiş için iki alternatif uygulama sunulmuştur; tam geriye dönük uygulama veya modifiye edilmiş geriye dönük uygulama. Modifiye edilmiş geriye dönük uygulama tercih edildiğinde önceki dönemler yeniden düzenlenmeyecek ancak mali tablo dipnotlarında karşılaştırmalı rakamsal bilgi verilecektir. Değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

UFRS 9 Finansal Araçlar – Nihai Standart (2014): UMSK, Temmuz 2014'te UMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme standardının yerine geçecek olan ve sınıflandırma ve ölçme, değer düşüklüğü ve finansal riskten korunma muhasebesi aşamalarından oluşan projesi UFRS 9 Finansal Araçlar'ı nihai olarak yayınlamıştır. UFRS 9 finansal varlıkların içinde yönetildikleri iş modelini ve nakit akım özelliklerini yansıtan akılcı, tek bir sınıflama ve ölçüm yaklaşımına dayanmaktadır. Bunun üzerine, kredi kayıplarının daha zamanında muhasebeleştirilebilmesini sağlayacak ileriye yönelik bir beklenen kredi kaybı modeli ile değer düşüklüğü muhasebesine tabi olan tüm finansal araçlara uygulanabilen tek bir model kurulmuştur. Buna ek olarak, UFRS 9, banka ve diğer işletmelerin, finansal borçlarını gerçeğe uygun değeri ile ölçme opsiyonun seçtikleri durumlarda, kendi kredi değerliliklerindeki düşüşe bağlı olarak finansal borcun gerçeğe uygun değerindeki azalmadan dolayı kar veya zarar tablosunda gelir kaydetmeleri sonucunu doğuran "kendi kredi riski" denilen sorunu ele almaktadır. Standart ayrıca, risk yönetimi ekonomisini muhasebe uygulamaları ile daha iyi ilişkilendirebilmek için geliştirilmiş bir finansal riskten korunma modeli içermektedir. UFRS 9, 1 Ocak 2018 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir; ancak, erken uygulamaya izin verilmektedir. Ayrıca, finansal araçların muhasebesi değiştirilmeden 'kendi kredi riski' ile ilgili değişikliklerinin tek başına erken uygulanmasına izin verilmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

C. Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

Nakit ve Nakit Benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemleri, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riski taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır.

Finansal Araçlar

Finansal Varlıklar

Şirket, finansal varlıklarını şu şekilde sınıflandırmıştır: ticari alacaklar, satılmaya hazır finansal yatırımlar ve nakit ve nakit benzerleri. Sınıflandırma, finansal varlıkların alınma amaçlarına göre yapılmıştır. Yönetim, finansal varlıklarının sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte yapar.

Satılmaya Hazır Finansal Yatırımlar

Finansal yatırımlar içinde sınıflandırılan satılmaya hazır menkul kıymetlerin ilk kayda alımdan sonra müteakip değerlemesi, rayiç değeri üzerinden yapılmaktadır. Satılmaya hazır menkul değerlerin rayiç değerdeki değişikliklerden kaynaklanan kar ya da zarar, ilgili varlıklar satılana, nakde dönüşene veya başka

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

bir şekilde elden çıkarılana veya değer düşüklüğüne maruz kalana kadar özkaynaklar içinde ayrı bir kalemde gösterilir, bu tarihten sonra ise birikmiş rayiç değer farkları gelir ve gider hesapları ile ilişkilendirilir.

Aktif piyasalarda işlem gören satılmaya hazır menkul değerlerin rayiç değerleri bilanço tarihi itibarıyla cari piyasada veya Menkul Kıymetler Borsası'nda yayınlanan fiyatlar veya cari piyasa alış fiyatlarıyla belirlenir. Satılmaya hazır menkul kıymetlerden alınan temettüleri, temettü gelirleri içerisinde muhasebeleştirilir.

Ticari Alacaklar

Ticari alacaklar fatura edilmiş tutarları ile kayıtlara alınmakta ve izleyen dönemlerde etkin faiz oranı metoduyla indirgenmiş net değeri ile ve varsa şüpheli alacak karşılığı düşüldükten sonra taşınmaktadır.

Ticari alacaklar içine sınıflandırılan senetler ve vadeli çekler etkin faiz oranı yöntemiyle itfaya tabi tutularak indirgenmiş değerleri ile taşınır.

Şüpheli alacak karşılığı gider olarak kayıtlara yansıtılmaktadır. Vadesi gelmiş alacakların tahsil edilemeyeceğine dair somut bir gösterge varsa şüpheli alacak karşılığı ayrılır. Karşılık, Şirket yönetimi tarafından tahmin edilen ve ekonomik koşullardan ya da hesabın doğası gereği taşıdığı riskten kaynaklanabilecek olası zararları karşıladığı düşünülen tutardır. Tahsili tamamen mümkün olmayan alacaklar tespit edildikleri durumlarda kayıtlardan tamamen silinirler. Bir alacağın şüpheli alacak olarak değerlendirilebilmesi için değişik göstergeler mevcut olup, bunlar aşağıdaki gibidir:

- Önceki yıllarda tahsil edilemeyen alacaklarına ilişkin veriler,
- Borçlunun ödeme yeteneği,
- İçinde bulunulan sektörde ve cari ekonomik ortamda ortaya çıkan olağanüstü koşullar.

Şirket fatura alacaklarının bir kısmını faktoring yoluyla tahsil etmektedir. Faktoring şirketinin temlik edilen alacağı müşteriden tahsil etmesine kadar tahsilat riski Şirket'e ait olduğundan, Şirket finansal tablolarında ilgili alacakları takip etmektedir. Bu alacaklar karşılığında faktoring şirketinden alınan avans, finansal tablolarda "Finansal Borçlar" hesabı altında faktoring borçları olarak gösterilmektedir. Faktoring giderleri tahakkuk esasına dayalı olarak finansman giderleri hesabında muhasebeleştirilir.

Finansal Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Finansal varlık veya finansal varlık grupları, her bilanço tarihinde değer düşüklüğüne uğradıklarına ilişkin göstergelerin bulunup bulunmadığına dair değerlendirmeye tabi tutulur. Finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra bir veya birden fazla olayın meydana gelmesi ve söz konusu olayın ilgili finansal varlık veya varlık grubunun güvenilir bir biçimde tahmin edilebilen gelecekteki nakit akımları üzerindeki olumsuz etkisi sonucunda ilgili finansal varlığın değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda değer düşüklüğü zararı oluşur. Kredi ve alacaklar için değer düşüklüğü tutarı gelecekte beklenen tahmini nakit akımlarının finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile defter değeri arasındaki farktır. Şirket alacaklarını ayrı ayrı takip etmekte ve toplu bir karşılık ayırmamaktadır.

Bir karşılık hesabının kullanılması yoluyla defter değerinin azaltıldığı ticari alacaklar haricinde, bütün finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülür. Ticari alacağın tahsil edilememesi durumunda söz konusu tutar karşılık hesabından düşülerek silinir. Karşılık hesabındaki değişimler kapsamlı gelir/gider tablosunda muhasebeleştirilir.

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

Satılmaya hazır finansal varlıkların elde etme maliyeti ile gerçeğe uygun değeri arasında oluşan olumsuz farklar, farkın önemli ve uzun süreli olması halinde kapsamlı gelir tablosu ile ilişkilendirilir. Satılmaya hazır olarak sınıflandırılmış özkaynağa dayalı finansal araçlara yapılan yatırımlarla ilgili olarak kâr veya zararda muhasebeleştirilmiş bulunan değer düşüklüğü zararları, kâr veya zarar aracılığıyla iptal edilmemektedir.

Satılmaya hazır özkaynak araçları haricinde, değer düşüklüğü zararı sonraki dönemde azalırsa ve azalış değer düşüklüğü zararının muhasebeleştirilmesi sonrasında meydana gelen bir olayla ilişkilendirilebiliyorsa, önceden muhasebeleştirilen değer düşüklüğü zararı, değer düşüklüğünün iptal edileceği tarihte yatırımın değer düşüklüğü hiçbir zaman muhasebeleştirilmemiş olması durumunda ulaşacağı itfa edilmiş maliyet tutarını aşmayacak şekilde kapsamlı gelir tablosunda iptal edilir.

Satılmaya hazır özkaynak araçlarının gerçeğe uygun değerinde değer düşüklüğü sonrasında meydana gelen artış, doğrudan özkaynaklarda muhasebeleştirilir.

Finansal Yükümlülükler

Finansal yükümlülükler gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilir ve sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden taşınır.

Etkin faiz yöntemi, finansal yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetlerinin hesaplanması ve ilgili faiz giderinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması halinde daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte yapılacak tahmini nakit ödemelerini tam olarak ilgili finansal yükümlülüğün net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Banka Kredileri

Bütün banka kredileri, ilk kayıt anında gerçeğe uygun değerlerini de yansıttığı düşünülen ve işlem maliyetini içeren maliyet bedeli ile kaydedilir.

İlk kayda alımdan sonra krediler, etkin faiz oranı yöntemiyle indirgenmiş net değerleri ile gösterilir. İndirgenmiş değer hesaplanırken ilk ihraç anındaki maliyetler ve geri ödeme sırasındaki indirimler ve primler göz önünde bulundurulur.

Ticari Borçlar

Ticari borçlar, mal ve hizmet alımı ile ilgili ileride doğacak faturalanmış yada faturalanmamış tutarın rayiç değerini temsil eden indirgenmiş maliyet bedeliyle kayıtlarda yer almaktadır. Şirket'in ticari borçlarının bir kısmı faktoring şirketi ve banka tarafından ödenmekte ve Şirket ödenen tutarı faktoring şirketi veya banka'ya borçlanmaktadır. İlgili tutarlar finansal tablolarda "Finansal Borçlar" hesabı altında sırasıyla faktoring borçları ve akreditif borçları olarak gösterilmektedir.

Finansal Varlık ve Yükümlülüklerin Kayda Alınması ve Çıkarılması

Bütün finansal varlık alım ve satımları işlem tarihinde, yani Şirket'in varlığı almayı veya satmayı taahhüt ettiği tarihte kayıtlara yansıtılır. Söz konusu alım ve satımlar genellikle piyasada oluşan genel teamül ve düzenlemelerle belirlenen zaman dilimi içerisinde finansal varlığın teslimini gerektiren alım satımlardır.

Bir finansal varlık (ya da finansal varlığın veya benzer finansal varlıklardan oluşan grubun bir kısmı);

- varlıktan nakit akımı elde etme hakkına ilişkin sürenin bitmiş olması durumunda;

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

- Şirket'in varlıktan nakit akımı elde etme hakkı olmakla birlikte, üçüncü kişilere direkt devretme zorunluluğu olan bir anlaşma kapsamında çok fazla zaman geçirmeden tamamını ödeme yükümlülüğü olması durumunda;
- Şirket'in finansal varlıktan nakit akımlarını elde etme hakkını devretmesi ve (a) varlık ile ilgili tüm risk veya ödüllerin devredilmiş veya (b) tüm hak ya da ödüllerin transfer edilmemiş olmasına rağmen, varlık üzerindeki tüm kontrolleri transfer etmiş olması durumunda kayıtlardan çıkarılır.

Şirket'in varlıktan nakit akımı elde etmesi hakkını devretmesi bununla birlikte tüm risk ya da menfaatlerin transfer edilmemesi veya üzerindeki kontrolü devretmemesi durumunda, varlık, Şirket'in varlık ile devam eden ilişkisine bağlı olarak finansal tablolarda taşınır. Finansal yükümlülükler, bu yükümlülüklerden doğan borçların ortadan kalkması, iptal edilmesi ve süresinin dolması durumlarında kayıtlardan çıkartılır.

Netleştirme / Mahsup

Finansal tablolarda yer alan finansal varlık ve yükümlülükleri netleştirmeye yönelik yasal bir hak ve yaptırım gücüne sahip olunması ve söz konusu varlık ve yükümlülükleri net bazda tahsil etme/ödeme veya eş zamanlı sonuçlandırma maliyetinin olması durumunda bilançoda netleştirilerek gösterilmektedir.

Kur Değişiminin Etkileri

Şirket, yabancı para cinsinden yapılan işlemleri işlevsel para birimi cinsinden ilk kayda alırken işlem tarihinde geçerli olan ilgili kurları esas almaktadır. Yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülükler raporlama tarihinde geçerli olan kurlarla değerlendirilmekte ve doğan kur farkı gider ya da gelirleri ilgili dönemde kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmaktadır. Parasal olan tüm aktif ve pasifler dönem sonu kuruyla çevrilip ilgili kur farkları kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmıştır. Yabancı para cinsinden olan ve maliyet değeri ile ölçülen parasal olmayan kalemler ilk işlem tarihindeki kurlardan işlevsel para birimine çevrilir. Yabancı para cinsinden olan ve gerçeğe uygun değerleri ile ölçülen parasal olmayan kalemler ise gerçeğe uygun değerlerin tespit edildiği tarihte geçerli olan kurlardan işlevsel para birimine çevrilir.

İlişkili Taraflar

İlişkili taraf, finansal tablolarını hazırlayan işletmeyle ('raporlayan işletme') ilişkili olan kişi veya işletmedir.

1. Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda raporlayan işletmeyle ilişkili sayılır:

- a. Raporlayan işletme üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
- b. Raporlayan işletme üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
- c. Raporlayan işletmenin veya raporlayan işletmenin bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda,

söz konusu kişi ilişkili taraf sayılır.

2. Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme raporlayan işletme ile ilişkili sayılır:

- a. İşletme ve raporlayan işletmenin aynı grubun üyesi olması halinde (yani her bir ana ortaklık, bağlı ortaklık ve diğer bağlı ortaklık diğerleri ile ilişkilidir).
- b. İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde.

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

- c. Her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde.
- d. İşletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde.
- e. İşletmenin, raporlayan işletmenin ya da raporlayan işletmeyle ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda plânlarının olması halinde. Raporlayan işletmenin kendisinin böyle bir plânının olması halinde, sponsor olan işverenler de raporlayan işletme ile ilişkilidir.
- f. İşletmenin (1) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde.
- g. (1) maddesinin (a) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

İlişkili taraflarla yapılan işlem, ilişkili taraflar arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Stoklar

Stokların değerlendirilmesinde elde etme maliyeti ve net gerçekleştirilebilir değerin düşük olanı esas alınmıştır. Maliyetin içine, her stok kaleminin bulunduğu yere ve duruma getirilmesi sırasında oluşan bütün harcamalar dahil edilmiştir. Stoklara dahil edilen maliyeti oluşturan unsurlar direkt ilk madde ve malzeme, direkt işçilik ve genel üretim giderleridir. İlk madde ve malzeme, yarı mamuller, mamuller, emtia ve diğer stokları oluşturan yedek parçalar hareketli ağırlıklı ortalama maliyet yöntemi ile değerlendirilmektedir. Sabit genel üretim maliyetlerinin stokların maliyetine dağıtımı, üretim faaliyetlerinin normal kapasitede olacağı varsayımına dayanmaktadır. Gerçek üretim düzeyi normal kapasiteye yakınsa, bu kapasite normal kapasite olarak kabul edilmektedir.

Şirket, yedek parça ve emtia stoklarından satılmayacağı / kullanılmayacağı düşünülen parçalar için stok değer düşüklüğü karşılığı ayırmıştır.

Net gerçekleştirilebilir değer, tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyetleri ve satışın gerçekleştirilmesi için gerekli tahmini maliyetler düşülerek bulunan tutardır.

Stoklar, vadeli ödeme koşuluyla alınmış olması halinde, peşin alım fiyatı ile ödenen fiyat arasındaki fark, finansman unsuru içerdiği takdirde, bu unsurlar finanse edildiği dönemde faiz gideri olarak muhasebeleştirilmektedir.

Maddi Duran Varlıklar

Maddi duran varlıklar, arsalar hariç maliyet bedelinden birikmiş amortisman ve varsa değer düşüklüğü karşılığının düşülmesi suretiyle gösterilmektedir. Arsalar UMS 16'nın izin verdiği şekilde yeniden değerlendirilme modeline göre rayiç bedellerinden gösterilmekte olup amortismanına tabi değildir. Maddi duran varlıklar satıldığı zaman bu varlığa ait maliyet ve birikmiş amortismanlar ilgili hesaplardan düşüldükten sonra oluşan gelir ya da gider, kapsamlı gelir/gider tablosuna dahil edilmektedir.

Maddi duran varlığın maliyet değeri; alış fiyatı, ithalat vergileri ve iadesi mümkün olmayan vergiler, maddi varlığı kullanıma hazır hale getirmek için yapılan masraflardan oluşmaktadır. Maddi duran varlığın kullanımına başlandıktan sonra oluşan tamir ve bakım gibi masraflar, oluştukları dönemde gider

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

kaydedilmektedir. Yapılan harcamalar ilgili maddi varlığa gelecekteki kullanımında ekonomik bir değer artışı sağlıyorsa bu harcamalar varlığın maliyetine eklenmektedir.

Maddi duran varlıklar, kapasitelerinin tam olarak kullanılmaya hazır olduğu durumda aktifleştirilmekte ve amortismanına tabi tutulmaktadır. Amortismanına tabi varlıklar, tahmini ekonomik ömürlerine dayanan oranlarla doğrusal olarak kıst usulü amortismanına tabi tutulmaktadır.

Amortisman süreleri aşağıdaki gibidir:

	Faydalı Ömür (Yıl)
Binalar	50
Makine, tesis ve cihazlar	4-20
Taşıt, araç ve gereçleri	4-5
Döşeme ve demirbaşlar	2-10
Haklar	7-14
Özel Maliyetler	5

Ekonomik ömür ve amortisman metodu düzenli olarak gözden geçirilmekte, buna bağlı olarak yöntemin ve amortisman süresinin ilgili varlıktan edinilecek ekonomik faydaları ile paralel olup olmadığına bakılmakta ve şayet uygunsa ileriye dönük olarak düzeltilmektedir.

Arsa ve binalar, birlikte alındıklarında dahi ayrılabilir bir maddi duran varlıktır ve ayrı olarak muhasebeleştirilirler. Faydalı ömürleri tespit edilemeyen, diğer bir ifade ile sınırsız faydalı ömre sahip olan arsa ve araziler gibi varlıklar için ise amortisman ayrılmamaktadır.

Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Yazılım haklarından oluşan maddi olmayan duran varlıklar elde etme maliyetleri üzerinden kayda alınır. Yazılım hakları düzeltilmiş maliyet bedelleri üzerinden 3 ila 15 yıl arasında, doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak kıst usulü itfa edilmektedir.

Maddi olmayan duran varlıkların taşıdıkları değerler, koşullardaki değişikliklerin ve olayların taşınan değer düşebileceğine dair belirti oluşturmaları durumunda gözden geçirilir ve gerekli karşılık ayrılır.

Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya sermaye kazancı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup, ilk olarak maliyet bedeline alım işlemiyle direkt ilişkili maliyetler eklenerek ölçülmektedir. Defter değeri, maliyete eklenme prensiplerinin oluşması durumunda yatırım amaçlı gayrimenkulün bir parçasının değiştirilmesi için katlanılan maliyeti de kapsamaktadır. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin hizmet sağlamasına ilişkin olarak yapılan günlük harcamalar bu değer içinde yer almamaktadır. Amortisman, arsa dışında kalan yatırım amaçlı gayrimenkullerin maliyetinden öngörülen ekonomik ömrü üzerinden normal amortisman yöntemine göre hesaplanmaktadır. Binalar için bu kapsamda uygulanan amortisman süresi 50 yıldır.

Araştırma ve Geliştirme Giderleri

Araştırma harcamaları gerçekleştiğinde gider olarak kaydedilir. Geliştirme projelerinde oluşan maliyetler (yeni veya iyileştirilen ürünlerin tasarım ve testi ile ilgili), aşağıdaki şartların gerçekleşmesi durumunda maddi olmayan duran varlık olarak kaydedilir:

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

- maddi olmayan duran varlığın tamamlanması halinde, tamamlanan varlığın teknik fizibilitesi dikkate alınarak satılabilir veya kullanılabilir olması;
- yönetimin maddi olmayan duran varlığın tamamlanması ve kullanımı veya satış kararı,
- maddi olmayan duran varlıkların kullanılabilir veya satılabilir olması,
- gelecekte sağlayacağı olası ekonomik faydaların gösterimi,
- maddi olmayan duran varlığın geliştirilmesinin tamamlanması, kullanımı veya satışı için yeterli teknik, finansal ve diğer kaynaklar,
- maddi olmayan duran varlığın geliştirme aşamasında yapılan masrafların güvenilir biçimde ölçülmesi.

Bu kriterlere sahip olmayan diğer geliştirme maliyetleri oluştukları dönemde gider olarak kaydedilmektedir. Önceki dönemlerde gider kaydedilen geliştirme giderleri sonraki dönemlerde aktifleştirilemez. Aktifleştirilen geliştirme giderleri maddi olmayan duran varlık olarak muhasebeleştirilir ve ilgili duran varlık kullanıma hazır olduğu andan itibaren, 5 yılı aşmayan faydalı ömürleri üzerinden doğrusal yöntem ile amortismanına tabi tutulur.

Devlet Teşvik ve Yardımları

Gerçeğe uygun değerleri ile izlenen parasal olmayan devlet teşvikleri de dâhil olmak üzere tüm devlet teşvikleri, elde edilmesi için gerekli şartların Şirket tarafından yerine getirileceğine ve teşvikin Şirket tarafından elde edilebileceğine dair makul bir güvence olduğunda veya teşviğin Şirket tarafından elde edilmesi ile finansal tablolara alınır. Devlet teşvikleri, bu teşviklerle karşılanması amaçlanan aktifleştirecek nitelikteki maddi olmayan duran varlıkların maliyetlerinden indirilerek muhasebeleştirilir.

Finansal Olmayan Varlıklarda Değer Düşüklüğü

İtfaya tabi olan varlıklar için defter değerinin geri kazanılmasının mümkün olmadığı durum ya da olayların ortaya çıkması halinde değer düşüklüğü testi uygulanır. Varlığın defter değerinin geri kazanılabilir tutarını aşması durumunda değer düşüklüğü karşılığı kaydedilir. Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımdaki değer büyük olanıdır. Değer düşüklüğünün değerlendirilmesi için varlıklar ayrı tanımlanabilir nakit akımlarının olduğu en düşük seviyede gruplanır (nakit üreten birimler). Finansal olmayan varlıklar her raporlama tarihinde değer düşüklüğünün olası göstergeleri açısından gözden geçirilir.

Borçlanma Maliyetleri

Öngörülen kullanımına veya satışına hazır hale gelmesi önemli bir zamanı gerektiren varlıkların satın alımı, inşası veya üretimi ile direkt ilişkili olan borçlanma maliyetleri ilgili varlıkların maliyetinin parçası olarak aktifleştirilir. Diğer borçlanma maliyetleri gerçekleştikleri dönemlerde gider yazılır. Borçlanma maliyetleri faiz ve borçlanmaya bağlı olarak katlanılan diğer maliyetleri içerir.

Karşılıklar, Şarta Bağlı Yükümlülükler ve Şarta Bağlı Varlıklar

Karşılıklar

Karşılıklar ancak ve ancak Şirket'in geçmişten gelen ve halen devam etmekte olan bir yükümlülüğü varsa, bu yükümlülük sebebiyle işletmeye ekonomik çıkar sağlayan kaynakların elden çıkarılma olasılığı mevcutsa ve yükümlülüğün tutarı güvenilir bir şekilde belirlenebiliyorsa kayıtlara alınır. Paranın zaman içindeki değer kaybı önem kazandığında, karşılıklar ileride oluşması muhtemel giderlerin bilanço tarihindeki indirgenmiş

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

değeriyle yansıtılır. Karşılıklar her bilanço tarihinde gözden geçirilmekte ve yönetimin en iyi tahminlerini yansıtabilecek şekilde gerekli düzenlemeler yapılmaktadır.

Şarta Bağlı Yükümlülükler ve Varlıklar

Şarta bağlı yükümlülükler, kaynak aktarımını gerektiren durum yüksek bir olasılık taşıyor ise finansal tablolarda yansıtılmayıp dipnotlarda açıklanmaktadır. Şarta bağlı varlıklar ise finansal tablolara yansıtılmayıp ekonomik getiri yaratma ihtimali yüksek olduğu takdirde dipnotlarda açıklanır.

Kiralama İşlemleri – Kiracı Olarak

Finansal Kiralama İşlemleri

Şirket, finansal kiralama yoluyla edinmiş olduğu sabit kıymetleri, bilançoda kira başlangıç tarihindeki rayiç değeri ya da, daha düşükse minimum kira ödemelerinin bilanço tarihindeki değeri üzerinden yansıtılmaktadır (finansal tablolarda ilgili maddi varlık kalemlerine dahil edilmiştir). Minimum kira ödemelerinin bugünkü değeri hesaplanırken, finansal kiralama işleminde geçerli olan oran pratik olarak tespit edilebiliyorsa o değer, aksi takdirde, borçlanma faiz oranı iskonto faktörü olarak kullanılmaktadır. Finansal kiralama işlemine konu olan sabit kıymetin ilk edinilme aşamasında katlanılan masraflar maliyete dahil edilir. Finansal kiralama işleminden kaynaklanan yükümlülük, ödenecek faiz ve anapara borcu olarak ayrıştırılmıştır. Faiz giderleri, sabit faiz oranı üzerinden hesaplanarak ilgili dönemin kapsamlı gelir tablosu hesaplarına dâhil edilmiştir. Finansal tablolara yansıtılmış kiralanan sabit kıymetler, Şirket mülkiyetinde yer alan amortismanına tabi varlıklarla uyumlu ekonomik ömürlere göre amortismanına tabi tutulurlar.

Operasyonel Kiralama İşlemleri

Bir kıymetin kiralama işleminde, bütün riskler ve faydalar kiraya verende kalıyor ise bu tip işlemler operasyonel kiralama olarak sınıflandırılır. Operasyonel kiralama olarak yapılan ödemeler, kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile kapsamlı gelir tablosuna gider olarak kaydedilir.

Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler

Vergi gideri veya geliri, dönem içerisinde ortaya çıkan kazanç veya zararlar ile alakalı olarak hesaplanan cari ve ertelenmiş verginin toplamıdır. Cari ve ertelenmiş vergi hesaplanmasında, Şirket'in faaliyet gösterdiği ülkede yürürlükte olan vergi mevzuatı uyarınca bilanço tarihi itibarıyla geçerli bulunan vergi oranları kullanılır. Ertelenmiş vergi, bilanço yükümlülüğü metoduna göre hesaplanmıştır. Ertelenmiş vergi, aktif ve pasiflerin finansal tablolarda yansıtılan değerleri ile yasal vergi matrahları arasındaki geçici farkların vergi etkisi olup, finansal raporlama amacıyla dikkate alınarak yansıtılmaktadır. Ertelenmiş vergi aktifleri ilerde bu zamanlama farklılıklarının kullanılabilmesiyle bir mali kar oluşabileceği ölçüde; tüm indirilebilir geçici farklar, kullanılmayan teşvik tutarları ile geçmiş dönemlere ilişkin taşınan mali zararlar için kayda alınır. Ertelenmiş vergi aktifleri her bilanço döneminde gözden geçirilmekte ve ertelenmiş vergi aktiflerinin ilerde kullanılması için yeterli mali karın oluşmasının mümkün olmadığı durumlarda, bilançoda taşınan değeri azaltılmaktadır.

Aynı ülkenin vergi mevzuatına tabi olmak şartıyla ve cari vergi varlıklarının cari vergi yükümlülüklerinden mahsup edilmesi konusunda yasal olarak uygulanabilir bir hakkın bulunması durumunda ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri karşılıklı olarak birbirinden mahsup edilir.

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

Ertelenmiş vergi, aynı veya farklı bir dönemde doğrudan öz sermaye ile ilişkilendirilen işlemlerle ilgili ise doğrudan öz sermaye hesap grubuyla ilişkilendirilir.

Şirket indirilebilir geçici farklar için yalnız ve yalnız aşağıdaki durumlarla sınırlı olarak ve her iki durumun da muhtemel olması halinde ertelenmiş vergi varlığını muhasebeleştirir:

- Geçici farklar öngörülebilir bir gelecekteki süre içinde tersine dönecektir; ve
- Geçici farkların kullanılmasına yeter tutarlarda vergilendirilebilir gelir olacaktır.

Çalışanlara Sağlanan Faydalar

Kıdem Tazminatı Karşılığı

Şirket, Türkiye'deki mevcut iş kanunu gereğince, en az bir yıl hizmet verdikten sonra emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür.

Şirket, finansal tablolarda yer alan kıdem tazminatı karşılığını "Projeksiyon Metodu"nu kullanarak ve Şirket'in personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularında geçmiş yıllarda kazandığı deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve bilanço tarihinde devlet tahvilleri kazanç oranı ile iskonto etmiştir. Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar kapsamlı gelir/gider tablosuna yansıtılmıştır.

Kullanılmamış İzin Hakları

Finansal tablolarda tahakkuk etmiş olan kullanılmamış izin hakları, bilanço tarihi itibarıyla çalışanların kullanmadıkları hak edilmiş izin günleri ile ilgili gelecekteki olası yükümlülüklerin tahmini toplam karşılığını ifade eder.

Bilanço Tarihinden Sonra Ortaya Çıkan Olaylar

Şirket'in bilanço tarihindeki durumu hakkında ilave bilgi veren bilanço tarihinden sonraki olaylar (düzeltme gerektiren olaylar) ilişikteki finansal tablolarda yansıtılmaktadır. Düzeltme gerektirmeyen olaylar belli bir önem arz ettikleri takdirde dipnotlarda açıklanmaktadır.

Pay Başına Kazanç

Kapsamlı gelir tablosunda belirtilen pay başına kazanç, net kârın, raporlama dönemi boyunca piyasada bulunan pay senetlerinin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesiyle bulunmaktadır.

Türkiye'de şirketler sermayelerini hali hazırda bulunan hissedarlarına, geçmiş yıl kazançlarından dağıttıkları "bedelsiz hisse" yolu ile artırmaktadırlar. Bu tip "bedelsiz hisse" dağıtımları, pay başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama pay sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunur.

Hasılat

Satış gelirleri, ürünün teslimi veya hizmetin verilmesi, ürünle ilgili önemli risk ve getirilerin alıcıya nakledilmiş olması, gelir tutarının güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydaların Şirket tarafından elde edileceğinin kuvvetle muhtemel olması üzerine alınan veya alınabilecek bedelin makul değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınır. Net satışlar, satılmış ürün ya da tamamlanmış hizmetin satış vergisi hariç faturalanmış değerinden, indirim ve iskontoların düşülmüş şeklini gösterir.

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

Şirket tarafından elde edilen diğer gelirlerden faiz gelirleri etkin faiz getirisi yöntemi üzerinden hesaplanarak tahakkuk esasına göre, faaliyet kiralaması kapsamında elde edilen kira gelirleri dönemsel tahakkuk esasına göre gelir yazılırlar.

Nakit Akım Tablosu

Nakit akım tablosunda, döneme ilişkin nakit akımları işletme, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır. İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımları, Şirket'in traktör ve motor satışı faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımlarını gösterir. Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akımları, Şirket'in yatırım faaliyetlerinde (maddi ve maddi olmayan yatırımlar ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akımlarını gösterir. Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları, Şirket'in finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir. Hazır değerler, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riskini taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır.

30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla nakit akım tablolarında yer alan nakit ve nakit benzerlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	30.09.2015	31.12.2014
Kasa	8.138	20.118
Bankalar	2.403.743	1.209.817
Vadesi bilanço gününde dolan çek ve senetler	8.089.295	-
Toplam	10.501.176	1.229.935

Satış Amacıyla Elde Tutulan Duran Varlıklar Ve Durdurulan Faaliyetler

Elden çıkarılacak faaliyetler, bir Şirket'in elden çıkardığı veya satılmaya hazır değer olarak sınıflandırdığı, faaliyetleri ile nakit akımları Şirket'in bütününden ayrı tutulabilir bir bölümdür. Elden çıkarılacak faaliyetler; ayrı bir faaliyet alanı veya coğrafi faaliyet bölgesini ifade eder, satış veya elden çıkarmaya yönelik ayrı bir planın parçasıdır veya satış amacıyla alınmış bir bağlı ortaklıktır. Şirket, elden çıkarılacak faaliyetleri, ilgili varlık ve yükümlülüklerinin kayıtlı değerleri ile elden çıkarmak için katlanılacak maliyetler düşülmüş rayiç bedellerinin düşük olanı ile değerlemektedir.

C. Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler

Arsalar

Şirket, 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla UMS 16 çerçevesinde arsaların muhasebeleştirme sonrasında ölçümünde politika değişikliği yaparak, maliyet modeli yerine gerçeğe uygun değeri temsil eden yeniden değerlendirme yöntemini uygulamaya karar vermiştir. Şirket, arsalarının gerçeğe uygun değerini, SPK tarafından değerlendirme lisansı olan bir değerlendirme şirketi tarafından yapılan değerlendirme sonucu tespit etmiş ve 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla kayıtlarına yansıtılmıştır. Muhasebe politikalarında gönüllü olarak yapılan bu değişiklik, mali tablolarda geriye dönük olarak uygulanması gereken bir husustur. Ancak, geriye dönük olarak arsaların rayiç bedellerinin belirlenmesi için yeterli ve sağlıklı bilgiye ulaşılmamasının ve güvenilir bir değerlendirme yapılabilmesinin mümkün olmadığı tespit edildiği için geriye dönük uygulama yapılması mümkün olmamıştır. Şirket'in yapmış olduğu bu muhasebe politikası değişikliği sonucu aşağıdaki muhasebe kayıtları 31 Aralık 2011 tarihli finansal tablolara yansıtılmıştır:

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

Arsaların değerindeki artış: 41.443.301 TL

Maddi duran varlık değerlendirme fonundaki artış: 39.371.136 TL

Ertelenmiş vergi yükümlülüğündeki artış: 2.072.165 TL

D. Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları

Finansal tabloların hazırlanmasında Şirket yönetiminin, raporlanan varlık ve yükümlülük tutarlarını etkileyecek, bilanço tarihi itibari ile meydana gelmesi muhtemel yükümlülük ve taahhütleri ve raporlama dönemi itibariyle gelir ve gider tutarlarını belirleyen değerlendirmeler, varsayımlar ve tahminler yapması gerekmektedir. Gerçekleşmiş sonuçlar tahminlerden farklı olabilmektedir. Tahminler düzenli olarak gözden geçirilmekte, gerekli düzeltmeler yapılmakta ve gerçekleştikleri dönemde kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmaktadırlar. Finansal tablolara yansıtılan tutarlar üzerinde önemli derecede etkisi olabilecek bilanço tarihinde var olan veya ileride gerçekleşebilecek tahminlerin esas kaynakları göz önünde bulundurularak yapılan önemli varsayımlar aşağıdaki gibidir:

Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Ekonomik Ömürleri

Şirket yönetimi maddi duran varlıkların faydalı ekonomik ömürlerinin belirlenmesinde önemli varsayımlarda bulunmuştur (Not 2-C). Mevcut kullanılmakta olan makine ve teçhizatların fiziki ve ekonomik kullanılabilirlikleri, Şirket tarafından sürekli gözden geçirilmekte olup ana üretim hatlarının fiziki ve ekonomik ömürleri, özelleştirilme sürecinde ve daha sonrasındaki yıllarda yapılan değerlendirmeler sonucunda normal üretim kapasitesinin altında yapılan üretimler nedeniyle aşırı yıpranmaya uğramadığı varsayımı ile belirlenmiştir.

Garanti Karşılıkları

Garanti giderleri, Şirket'in üretim ve satışını gerçekleştirdikleri mallar için yaptıkları tamir-bakım masrafları, yetkili servislerin garanti kapsamında müşteriden bedel almaksızın yaptıkları işçilik ve malzeme giderleri, Şirket tarafından üstlenilen ilk bakım giderleri ile hasılatı cari döneme gelir olarak kaydedilen ürünlere ilişkin müteakip yıllarda söz konusu olabilecek geri dönüş ve tamir seviyelerinin geçmiş verilerden kaynaklanan tahminleri sonucu kaydedilir. Şirket, satışını gerçekleştirdiği malları 2 yıl boyunca garanti kapsamına almaktadır. Şirket, garanti giderlerinin önemli bir kısmının 1 yıl içinde gerçekleşmesini öngördüğü için garanti gider karşılıklarını kısa vadeli olarak yansıtmaktadır.

Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı

Şirket yönetimi geçmiş tahsilat verilerini ve müşterilerinin mevcut durumlarını göz önünde bulundurarak ticari alacak portföyündeki şüpheli ticari alacakların belirlenmesi için tahminlerde bulunmuştur.

Kıdem Tazminatı Karşılığı

Kıdem tazminatı karşılığı, iskonto oranları, gelecekteki maaş artışları ve çalışanların ayrılma oranlarını içeren birtakım varsayımlara dayalı aktüeryal hesaplamalar ile belirlenmektedir. Bu planların uzun vadeli olması sebebiyle, söz konusu varsayımlar önemli belirsizlikler içermektedir.

Ertelenmiş Vergi

Ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle vergi avantajından yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Ertelenmiş vergi varlıkları, vergi

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

avantajının muhtemel olması durumunda kullanılmamış vergi indirim ve diğer geçici farklar üzerinden hesaplanmaktadır.

Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı

Stok değer düşüklüğü ile ilgili olarak stoklar fiziksel olarak ve ne kadar geçmişten geldiği incelenmekte, teknik personelin görüşleri doğrultusunda kullanılabilirliği belirlenmekte ve kullanılmayacak olduğu tahmin edilen kalemler için karşılık ayrılmaktadır. Stokların net gerçekleşebilir değerinin belirlenmesinde de liste satış fiyatları ve yıl içinde verilen ortalama iskonto oranlarına ilişkin veriler kullanılmakta ve katlanılacak satış giderlerine ilişkin tahminler yapılmaktadır.

Not 3 - İşletme Birleşmeleri

Cari Dönem: Şirket, savunma sanayi alanında faaliyet göstermek üzere, sermayesinin tamamı Tümosan Motor ve Traktör San. A.Ş.'ye ait olarak, Tümosan Savunma San. A.Ş. ünvanlı, başlangıç sermayesi 1.000.000 TL olarak belirlenmiş ve 250.000 TL'si 30 Mart 2015 tarihinde ödenmiş anonim şirketin kuruluşunu 06 Nisan 2015 tarihli Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan ettirmiştir. İşletme birleşmesi sırasında herhangi bir şerefiye ortaya çıkmamıştır.

Önceki Dönem:

Şirket, 2014 yılında ana ortağının sahip olduğu Tümosan Döküm A.Ş.'nin 10.000.000.-TL ödenmiş sermayesi içerisinde %100'üne tekabül eden 10.000.000 adet payı, 20.000.000 TL bedelle satın almıştır. Ortak kontrole tabi işletme birleşmelerinin hakların birleşmesi (pooling of interest) yöntemi ile muhasebeleştirilmesi gerektiği, i) dolayısıyla finansal tablolarda şerefiyeye yer verilmemesi gerektiği, ii) hakların birleştirilmesi yöntemi uygulanırken, ortak kontrolün olduğu raporlama döneminin başı itibarıyla birleşme gerçekleşmiş gibi finansal tabloların düzeltilmesi ve ortak kontrolün olduğu raporlama döneminin başından itibaren karşılaştırmalı olarak sunulması gerektiği ve iii) Ortak kontrole tabi işletme birleşmelerinin finansal tablolara yansıtılmasında ana ortaklık açısından bakılması uygun olacağından, konsolidasyon işleminde grubun kontrolünü elinde bulunduran şirketin ortak kontrolde bulunan şirketlerin kontrolünü ele geçirdiği tarihte ve sonrasında TMS'ye göre finansal tablo düzenleniyormuş gibi finansal tablolar birleşme muhasebesi dahil TMS hükümlerine göre yeniden düzenlenmesi gerektiğinden Grup geçmiş yıl finansal tablolarını yeniden düzenlemiştir. Böylece bu işlemler sonucunda herhangi bir şerefiye veya negatif şerefiye hesaplanmamış olup iştirak tutarı ile satın alınan şirketin sermayesindeki payı nispetindeki tutarın netleştirilmesi sonucu oluşan fark doğrudan "Ortak kontrole tabi teşebbüs veya işletmeleri içeren birleşmelerin etkisi" olarak özkaynaklar altında muhasebeleştirilmiştir.

Söz konusu işlem, KGK'nun 2013-2 "Ortak Kontrole Tabi İşletme Birleşmelerinin Muhasebeleştirilmesi" sayılı ilke kararına uygun olarak muhasebeleştirilmiştir. Dolayısıyla, Tümosan Döküm A.Ş.'nin satın alımından dolayı mali tablolarda herhangi bir şerefiye oluşmamıştır. Toplam satın alma bedeli ile Tümosan Döküm'ün TFRS'ye uygun olarak hazırlanan mali tablolarındaki net aktif değerinin Şirket'e düşen payı arasındaki fark doğrudan "Ortak kontrole tabi teşebbüs veya işletmeleri içeren birleşmelerin etkisi" hesabı içerisinde özkaynaklar altında muhasebeleştirilmiştir.

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

Tümosan Döküm'ün TFRS'ye uygun olarak hazırlanmış mali tablolarındaki varlık ve yükümlülüklerin Şirket'e düşen payı ve ortak kontrole tabi teşebbüs veya işletmeleri içeren birleşmelerin etkisi hesabının oluşumu alımın gerçekleştiği yıllar itibariyle aşağıdaki gibidir:

	<u>2014</u>
Bilanço	
Toplam Varlıklar	11.186.669
Toplam Yükümlülükler	(2.840.179)
Net Varlıklar	8.346.490
Grup'un aldığı hisse oranı	%100
Net varlıklarda Grup'un payı	8.346.490
Ortak Kontrole tabi teşebbüs veya işletmeleri içeren birleşmelerin etkisi	12.304.305
İktisap Tutarı	20.650.795

Not 4 - Bölümlere Göre Raporlama

Grup yönetimi bölümlere göre raporlama yapmayı gerektirecek farklı türdeki ürün ve farklı coğrafi bölgeler olmadığı için bölümlere göre finansal bilgilerin raporlamasını yapmamaktadır.

Not 5 - Nakit ve Nakit Benzerleri

	<u>30.09.2015</u>	<u>31.12.2014</u>
Kasa	8.138	20.118
Banka-vadesiz mevduat	2.403.743	927.757
Banka-vadeli mevduat	-	282.060
Vadesi bilanço gününde dolan çek ve senetler	8.089.295	-
Toplam	10.501.176	1.229.935

30 Eylül 2015 itibariyle vadeli mevduatı bulunmamaktadır. (31 Aralık 2014 tarihinde 282.060 TL tutarındaki TL cinsinden mevduat vadesi 30 günden kısadır. Bu mevduat vadeli olup faiz oranı yıllık %9,5'tir.)

Not 6 - Finansal Yatırımlar

	<u>30.09.2015</u>	<u>31.12.2014</u>
Gerçeğe uygun değer farkları kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar		
Hisse senetleri – Cosmos Yatırım Ortaklığı A.Ş.	-	104.308
Toplam	-	104.308

Hisse senetleri Borsa İstanbul'da işlem gören Cosmos Yatırım Ortaklığı A.Ş. 31 Aralık 2014 iş günü sonunda borsada oluşan piyasa fiyatları (ikinci seansın en iyi alış değeri, eğer bu yoksa en iyi satış değeri) ile değerlendirilerek sunulmuştur.

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

Not 7 - Finansal Borçlar

Finansal kredilerin faiz ve döviz detayı aşağıdaki gibidir;

	30.09.2015		31.12.2014	
	Efektif Faiz Oranı %	TL Cinsinden Tutarı	Efektif Faiz Oranı %	TL Cinsinden Tutarı
Kısa Vadeli Krediler				
- ABD Doları	-	-	%0	41.868
- TL	%14,50-%15,25	29.418.204	%12,00-%12,82	25.614.857
Uzun Vadeli Kredilerin Kısa Vadeli Kısımları				
- ABD Doları	-	-	-	-
- TL	-	-	-	-
Uzun Vadeli Krediler				
- ABD Doları	-	-	-	-
- TL	-	-	-	-
Toplam Krediler		29.418.204		25.656.725

Diğer Finansal Yükümlülükler

	30.09.2015	31.12.2014
Faktoring işlemlerinden borçlar (*)	2.126.880	5.098.678
Toplam	2.126.880	5.098.678

(*) Faktoring işlemlerinden borçlar kabili rücu şeklinde faktoring kuruluşuna transfer edilen vadeli çek ve senetlere ilişkin olup bilançonun aktifleri içinde Not 8'de detayları verilen vadeli çekler ve alacak senetleri içinde gösterilmektedir.

Not 8 - Ticari Alacak ve Borçlar

	30.09.2015	31.12.2014
İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar	6.991.181	67.292
Ticari alacaklar	4.173.264	67.292
Vadeli çekler ve alacak senetleri	2.817.917	-
İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar	91.410.997	78.332.124
Ticari alacaklar	55.040.501	13.709.386
Vadeli çekler ve alacak senetleri	39.058.668	65.076.468
-Eksi: Şüpheli alacak karşılığı ⁽¹⁾	(2.688.172)	(453.730)
Toplam	98.402.178	78.399.416

⁽¹⁾ Şüpheli ticari alacak karşılığı ile ilgili dönem başı ve dönem sonu mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	01.01-30.09.2015	01.01-31.12.2014
1 Ocak itibariyle bakiye	(453.730)	(2.016.194)
Dönem içinde ayrılan karşılıklar	(2.234.442)	(406.372)
Konusu kalmayan karşılıklar	-	1.968.836
Dönem sonu itibariyle bakiye	(2.688.172)	(453.730)

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir)

30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla şüpheli alacak karşılığı ayrılmamış ticari alacaklara ilişkin yaşlandırma tablosu aşağıdaki gibidir:

	Toplam	Vadesi geçmiş ve karşılık ayrılmamış tutarlar	Vadesi geçmiş olmakla birlikte karşılık ayrılmamış			
			1 aya kadar	1 ile 3 ay arası	3 ile 4 ay arası	4 ay ve üzeri
30 Eylül 2015	58.760.035	33.189.003	10.775.111	7.350.133	3.151.037	4.294.751
31 Aralık 2014	13.322.948	2.230.626	6.533.456	3.319.822	901.419	337.625

Grup, vadesi geçmiş ama henüz tahsil edilmemiş olan alacaklarının ilgili müşterileri ile olan uzun süreli ilişkileri ve söz konusu müşteriler ile devam eden ticareti nedeniyle tahsilâtlarında bir sıkıntı öngörmediği için karşılık ayırmamıştır.

	30.09.2015	31.12.2014
<i>İlişkili Taraflara Ticari Borçlar</i>	617.120	172.683
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar</i>	45.032.082	39.881.474
Ticari borçlar	41.417.968	32.865.970
Vadeli çekler ve borç senetleri	3.614.114	7.015.504
Toplam	45.649.202	40.054.157

Not 9 - Diğer Alacak ve Borçlar

	30.09.2015	31.12.2014
<i>İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar</i>	10.541.562	10.477.580
Ereğli Tekstil Turizm San. Tic. A.Ş.(Not 25)	7.137.797	6.779.238
Albayrak Turizm Seyahat İnş. Tic. A.Ş. (Not 25)	2.664.040	3.474.463
Kademe Atık Teknolojileri San. A.Ş. (Not 25)	739.467	223.879
Diğer	258	-
<i>İlişkili Olmayan Diğer Alacaklar</i>	123.487	-
Diğer Alacaklar	123.487	-
Diğer Alacaklar (Kısa Vadeli)	10.665.049	10.477.580

	30.09.2015	31.12.2014
<i>İlişkili Taraflara Diğer Borçlar</i>	577.320	-
Kademe Atık Teknolojileri San. A.Ş. (Not 25)	571.373	-
Muzaffer Albayrak (Not 25)	5.947	-
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar</i>	27.160	3.000
Alınan teminatlar	3.000	3.000
Diğer Borçlar	24.160	-
Diğer Borçlar (Kısa Vadeli)	604.480	3.000

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

Not 10 - Stoklar

	<u>30.09.2015</u>	<u>31.12.2014</u>
Malzeme ve yedek parçalar	76.147.930	58.770.748
Yarı mamül stokları	5.608.454	6.085.685
Mamül stokları	9.391.470	11.293.878
Ticari mallar	1.194.623	4.141.295
Yoldaki mallar	10.472.086	10.225.027
Diğer Stoklar	3.654.290	-
Stok değer düşüklüğü karşılığı (-)	(2.454.160)	(1.882.053)
Toplam	104.014.693	88.634.580

30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibariyle stoklar üzerinde herhangi bir rehin veya ipotek bulunmamaktadır.

Stok değer düşüklüğü karşılığına ilişkin dönem başı ve dönem sonu mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	<u>01.01-30.09.2015</u>	<u>01.01-31.12.2014</u>
Dönem başı itibariyle bakiye	(1.882.053)	(826.681)
Cari dönem gideri	(572.107)	(1.484.233)
Cari dönemde gerçekleşen	-	428.861
Dönem sonu itibariyle bakiye	(2.454.160)	(1.882.053)

Not 11 - Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

	<u>30.09.2015</u>	<u>31.12.2014</u>
Maliyet		
1 Ocak bakiyesi	2.373.804	2.373.804
Dönem sonu bakiyesi	2.373.804	2.373.804
Amortisman		
1 Ocak bakiyesi	(280.023)	(198.508)
Dönem amortisman gideri	(58.957)	(81.515)
Dönem sonu bakiyesi	(338.980)	(280.023)
Dönem sonu net defter değeri	2.034.824	2.093.781

- 1 Ocak 2012 tarihi itibariyle yatırım amaçlı gayrimenkullerden Kademe Atık Teknolojileri A.Ş.'ye kiraya verilen Konya'da bulunan Tümosan Motor ve Traktör A.Ş.'nin fabrika arazisi içinde bulunan Motor Mekanik İşlem Atölyesinden ve İstanbul ili Bakırköy ilçesinde EGS Bloklarında bulunan Albayrak Turizm Seyahat İnşaat Ticaret A.Ş.'ye ofis şeklinde kiraya verilen dairelerden oluşmaktadır. Yatırım amaçlı bu gayrimenkullerden ofis şeklinde kiraya verilen daireler ana ortaklık tarafından kontrol edilen ilişkili taraflara operasyonel kiralama yoluyla kiralanmıştır. Şirket, bu varlıklarından ofis şeklinde kiraya verdiği daireleri 15 Mart 2012 tarihinde Yönetim Kurulu tarafından alınan karara istinaden 4 Temmuz 2012 tarihinde kısmi bölünme yoluyla yeni kurulan Tümosan Döküm A.Ş.'ye devretmiştir.
- 30 Eylül 2015 tarihi itibariyle yatırım amaçlı gayrimenkul olarak sınıflanan varlıklardan Motor Mekanik İşlem Atölyesinin net defter değeri 343.528 TL'dir. Şirket cari dönemde bu yatırım amaçlı gayrimenkullerden 90.000 TL kira geliri elde etmiştir. Şirket, Mayıs 2012'de TSKB Değerleme

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

A.Ş.'ye yaptırılan değerleme çalışmasına göre bu yatırım amaçlı gayrimenkulün rayiç bedelini 2.331.000 TL olarak tespit etmiştir.

30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla yatırım amaçlı gayrimenkul olarak sınıflanan varlıklardan ofis şeklinde kiraya verilen dairelerin net defter değeri 1.691.296 TL'dir. Grup cari dönemde bu yatırım amaçlı gayrimenkullerden 140.850 ABD Doları kira geliri elde etmiştir. Grup, 25 Nisan 2014 tarihli değerleme çalışmasına göre bu yatırım amaçlı gayrimenkullerin rayiç bedelini 8.110.000 TL olarak tespit etmiştir.

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir)

Not 12 - Maddi Duran Varlıklar

	Arsalar	Yer üstü düzenleri	Binalar	Makina ve teçhizat	Taşıtlar	Döşeme ve demirbaşlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet									
1 Ocak 2015	44.113.075	2.520	11.508.332	65.259.203	3.770.520	7.335.632	768.901	-	132.758.183
Girişler	200.000	-	1.400.000	4.050.048	982.711	1.097.658	141.600	16.807	7.888.824
Çıkışlar	-	-	-	-	(223.362)	(13.632)	-	-	(236.994)
30 Eylül 2015	44.313.075	2.520	12.908.332	69.309.251	4.529.869	8.419.658	910.501	16.807	140.410.013
Birikmiş Amortisman									
1 Ocak 2015	-	(934)	(1.400.495)	(32.464.746)	(1.875.877)	(3.236.692)	(554.342)	-	(39.533.086)
Cari Dönem Amortismanı	-	(159)	(188.958)	(5.622.079)	(523.129)	(1.033.683)	(64.067)	-	(7.432.076)
Çıkışların Amortismanı	-	-	-	-	85.316	13.174	-	-	98.490
30 Eylül 2015	-	(1.093)	(1.589.453)	(38.086.826)	(2.313.690)	(4.257.201)	(618.409)	-	(46.866.672)
1 Ocak 2015 tarihindeki net defter değeri	44.113.075	1.586	10.107.837	32.794.456	1.894.643	4.098.940	214.559	-	93.225.096
30 Eylül 2015 tarihindeki net defter değeri	44.313.075	1.427	11.318.879	31.222.425	2.216.179	4.162.457	292.092	16.807	93.543.341
Maliyet									
1 Ocak 2014	44.113.075	2.520	11.508.332	58.161.131	2.884.760	6.411.984	702.706	-	123.784.508
Girişler	-	-	-	7.098.072	885.760	923.648	66.195	-	8.973.675
31 Aralık 2014	44.113.075	2.520	11.508.332	65.259.203	3.770.520	7.335.632	768.901	-	132.758.183
Birikmiş Amortisman									
1 Ocak 2014	-	(690)	(1.170.328)	(25.945.781)	(1.254.303)	(2.104.703)	(457.062)	-	(30.932.867)
Cari Dönem Amortismanı	-	(244)	(230.167)	(6.518.965)	(621.574)	(1.131.989)	(97.280)	-	(8.600.219)
31 Aralık 2014	-	(934)	(1.400.495)	(32.464.746)	(1.875.877)	(3.236.692)	(554.342)	-	(39.533.086)
1 Ocak 2014 tarihindeki net defter değeri	44.113.075	1.830	10.338.004	32.215.350	1.630.456	4.307.282	245.647	-	92.851.644
31 Aralık 2014 tarihindeki net defter değeri	44.113.075	1.586	10.107.837	32.794.457	1.894.643	4.098.940	214.559	-	93.225.096

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir)

Şirket’in maddi duran varlıkları üzerinde aktifleştirilen finansman maliyeti bulunmamaktadır.
Şirket’in maddi duran varlıkları üzerinde herhangi bir ipotek, teminat ve rehin bulunmamaktadır.

Not 13 - Maddi Olmayan Duran Varlıklar

	30.09.2015	31.12.2014
1 Ocak net defter değeri	12.660.443	8.236.529
Alımlar	10.362.104	6.761.524
Çıkışlar	(1.071.556)	-
İtfa payları	(2.959.394)	(2.337.610)
Dönem sonu net defter değeri	18.991.597	12.660.443
Dönem sonu		
Maliyet	26.098.682	16.808.134
Birikmiş itfa payları	(7.107.085)	(4.147.691)
Net defter değeri	18.991.597	12.660.443

30 Eylül 2015 itibarıyla olan maddi olmayan duran varlık girişleri; TÜBİTAK-TEYDEB’e sunulmuş olan 3120432 numaralı 25.02.2013 başvuru tarihli “Sıralı 6 silindirli turbo ara soğutucu faz 4 emisyon standartlarına uyumlu dizel motor tasarımı (1.459.298 TL)”, 3130510 numaralı 01.07.2013 başvuru tarihli “Hidrolik tahrikli 4 çeker kendi yürür tip kuru sistem pamuk toplama aracı tasarımı ve geliştirilmesi” (3.070.451 TL), 3140513 numaralı 01.09.2014 başvuru tarihli “Tümosan motorları için elektronik kontrol ünitesi geliştirilmesi: Motor modeli ve kontrol algoritması geliştirme projesi” (3.768.768 TL) Altay tankı güç geliştirme projesi” kapsamında yapılan 592.298 TL proje bedeli ve 1.471.289 TL tutarındaki diğer maddi olmayan duran varlık alımlarından oluşmaktadır.

Grup’un maddi olmayan duran varlıkları üzerinde herhangi bir rehin veya ipotek bulunmamaktadır.

Not 14 - Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Yükümlülükler

Borç Karşılıkları

	30.09.2015	31.12.2014
Garanti karşılıkları	5.871.080	5.845.270
Dava karşılıkları	665.886	-
Toplam	6.536.966	5.845.270

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir)

Not 15 - Taahhütler

30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla Şirket’in teminat, rehin ve ipotek (TRİ) pozisyonuna ilişkin tablosu aşağıdaki gibidir. Şirket tarafından verilen TRİ’ler:

Şirket Tarafından Verilen TRİ’ler (TL Cinsinden)	30.09.2015	31.12.2014
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı	3.510.271	2.522.907
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı	-	-
C. Olağan Ticari Faaliyetlerin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı (*)	531.518.621	466.556.178
D. Diğer Verilen TRİ’lerin Toplam Tutarı	-	-
i. Ana Ortak Lehine Verilmiş Olan TRİ’lerin Toplam Tutarı	-	-
ii. B ve C maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer İlişkili Şirketler Lehine Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı	-	-
iii. C maddesi Kapsamına Girmeyen 3. Kişiler Lehine Vermiş Olduğu TRİ’lerin Toplam Tutarı	-	-
Toplam	535.028.892	469.079.085

Döviz cinsinden TRİ’lerin detayı aşağıdaki gibidir (TL Karşılıkları);

	30.09.2015	31.12.2014
Türk Lirası	534.355.422	468.660.224
ABD Doları	673.470	418.861
Toplam	535.028.892	469.079.085

(*) Şirket ve Ziraat Bankası “Banka” arasında Aralık 2010’da bir anlaşma imzalanmıştır. Bu anlaşma kapsamında Şirket, Tümösan traktör bayileri (Bayi) kanalıyla satmış olduğu traktörlere ilişkin Banka aracılığıyla kredi kullanarak traktör satın alan müşterinin bu krediyi geri ödeyememesi durumunda; Banka, icra yoluyla satışa çıkan traktörlerin satışından elde edilecek gelir ile ilgili traktör için Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği tarafından belirlenen kasko bedelinin %75’i arasındaki farkı Şirket’ten talep etme hakkına sahiptir. Ancak Şirket, Banka tarafından kendinden talep edilecek farkı birebir traktör satışı yapan ilgili Bayii’ye yansıtmaktadır. Dolayısıyla yukarıda bahsi geçen teminat bankaya Şirket tarafından verilen bir teminat olmakla beraber, yükümlülük nihayetinde Bayii’ye aktarılmaktadır.

Not 16 - Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar

Kısa Vadeli Çalışanlara Sağlanan Faydalar

	30.09.2015	31.12.2014
Kullanılmamış izin karşılıkları	680.345	579.343
Toplam	680.345	579.343

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)**Uzun Vadeli Çalışanlara Sağlanan Faydalar**

	30.09.2015	31.12.2014
Kıdem tazminatı karşılığı	3.159.078	2.808.016
Toplam	3.159.078	2.808.016

Şirket, Türkiye'deki mevcut iş kanunu gereğince, emeklilik nedeni ile işten ayrılma veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen, askerlik nedeniyle işten ayrılmak zorunda kalan ve en az bir yıl hizmet vermiş personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür. Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş tutarı kadardır ve bu miktar 30 Eylül 2015 itibariyle 3.828 TL ve 31 Aralık 2014 itibariyle 3.438 TL ile sınırlanmıştır. Şirket, geçmiş deneyimlerden edinilen bilgilere dayanarak, kıdem tazminatı almaya hak kazanan çalışanların hak kazandıkları menfaatleri, bilanço tarihinde geçerli olan devlet tahvili oranlarını kullanarak iskonto işlemine tabi tutmuş ve indirgenmiş net değerleri üzerinden finansal tablolarına yansıtmıştır. Kıdem tazminatı karşılığı, çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gerekecek muhtemel yükümlülüğün bugünkü değeri hesaplanarak ayrılır.

Buna bağlı olarak, 30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibariyle yükümlülüğü hesaplamak için kullanılan aktüer varsayımları aşağıdaki gibidir:

	30.09.2015	31.12.2014
İskonto oranı	%11,50	%8,00
Tahmin edilen ücret artış oranı	%9,00	%6,50
Net iskonto oranı	%2,29	%1,50

Kıdem tazminatı karşılığı hareket tablosu	30.09.2015	31.12.2014
1 Ocak bakiyesi	2.808.016	2.039.725
Hizmet maliyeti	298.280	621.971
Faiz gideri	322.922	175.416
Aktüeryal kazanç/kayıp	(373.560)	425.352
Ödemeler ve konusu kalm. karşılıklar	(139.481)	(454.448)
Dönem içinde ayrılan karşılıklar	242.901	-
Dönem Sonu Bakiyesi	3.159.078	2.808.016

Not 17 - Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar

	30.09.2015	31.12.2014
Ödenecek vergi ve borçlar	1.099.736	1.169.373
Personele borçlar	1.889.983	163.324
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin K.V. Karşılıklar	2.989.719	1.332.697

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)**Not 18 - Diğer Varlık ve Yükümlülükler**

	<u>30.09.2015</u>	<u>31.12.2014</u>
Devreden KDV	10.803.280	22.418.421
Verilen depozito ve teminatlar	77.235	64.625
Diğer	6.292	117.338
Diğer Dönen Varlıklar	10.886.807	22.600.384

Verilen avanslar	5.950.495	7.664.542
Gelecek aylara ait giderler ve gelir tahakkukları	246.631	-
İş avansları	110.219	-
Peşin Ödenmiş Giderler (KV)	6.307.345	7.664.542

	<u>30.09.2015</u>	<u>31.12.2014</u>
Diğer duran varlıklar	-	21.438
Diğer Duran Varlıklar	-	21.438

Verilen avanslar	95.902	-
Gelecek yıllara ait giderler	397	-
Peşin Ödenmiş Giderler (UV)	96.299	-

	<u>30.09.2015</u>	<u>31.12.2014</u>
Ödenecek vergi ve fonlar	83.720	1.423.828
Diğer	22.293	31.182
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	106.013	1.455.010

	<u>30.09.2015</u>	<u>31.12.2014</u>
Alınan avanslar	6.068.578	5.419.148
Ertelenmiş Gelirler (KV)	6.068.578	5.419.148

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

Not 19 - Özkaynaklar

A. Sermaye

Grup'un 30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibariyle ortakları ve sermaye içindeki payları aşağıdaki gibidir:

Adı/Ünvanı	30.09.2015		31.12.2014	
	Pay Oranı %	Pay Tutarı (TL)	Pay Oranı %	Pay Tutarı (TL)
Ereğli Tekstil Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş.	66,33	76.285.493	67,20	77.285.493
Diğer	10,44	12.000.000	11,74	13.500.000
Halka açık kısım	23,23	26.714.507	21,06	24.214.507
Sermaye	100,00	115.000.000	100,00	115.000.000
Ödenmiş Sermaye		115.000.000		115.000.000

Grup'un 30 Eylül 2015 tarihi itibariyle sermayesinin tümü ödenmiş olup, nominal değeri 115.000.000 TL ve beheri 1 TL olan 115.000.000 adet hisseden oluşmaktadır (31 Aralık 2014 - Sermaye: 115.000.000 TL, beheri 1 TL olan 115.000.000 adet hisse). 1 Ocak 2008 itibariyle yürürlüğe giren Seri: XI, No: 29 sayılı tebliğ ve ona açıklama getiren SPK duyurularına göre "Ödenmiş Sermaye", "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" ve "Hisse Senedi İhraç Primleri"nin yasal kayıtlardaki tutarları üzerinden gösterilmesi gerekmektedir.

Söz konusu tebliğin uygulanması esnasında değerlemelerde çıkan farklılıkların:

- "Ödenmiş Sermaye"den kaynaklanmaktaysa ve henüz sermayeye ilave edilmemişse, "Ödenmiş Sermaye" kaleminden sonra gelmek üzere açılacak "Sermaye Düzeltmesi Farkları" kalemiyle;
- "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" ve "Hisse Senedi İhraç Primleri"nden kaynaklanmakta ve henüz kar dağıtımını veya sermaye artırımına konu olmamışsa "Geçmiş Yıllar Kar/Zararıyla" ilişkilendirilmesi gerekmektedir. Diğer özkaynak kalemleri ise SPK Finansal Raporlama Standartları çerçevesinde değerlendirilen tutarları ile gösterilmektedir.

Pay senedine ilişkin primler:

Grup 5 Aralık 2012 tarihinde gerçekleşen halka arzda sermayesini ortaklarının rüçhan hakkını kısıtlayarak 10.000.000 TL arttırmış ve bu işlem esnasında halka arza ilişkin 3.758.376 TL halka arz masraflarını düşerek elde ettiği 26.241.624 TL pay senedine ilişkin primleri finansal tablolarında özkaynaklar içerisinde yansıtmişti. Ayrıca, Şirket 13 Mayıs 2013 tarihinde gerçekleştirmiş olduğu genel kurulunda, geçmiş yıl zararının pay senedi ihraç primleri ile mahsup edilmesine karar vermiştir.

Kar Payı Dağıtım

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kar Payı Tebliği'ne göre yaparlar. Ortaklıklar, karlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kar dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler. Ayrıca, kar paylarının eşit veya farklı tutarlı taksitler halinde ödenebilecektir ve ara dönem finansal tablolarda yer alan kâr üzerinden nakden kar payı avansı dağıtabilecektir.

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

TTK'ya göre ayrılması gereken yedek akçeler ile esas sözleşmede veya kar dağıtım politikasında pay sahipleri için belirlenen kar payı ayrılmadıkça; başka yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kar aktarılmasına ve intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine, ortaklık çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kardan pay dağıtılmasına karar verilemeyeceği gibi, pay sahipleri için belirlenen kar payı nakden ödenmedikçe bu kişilere kardan pay dağıtılamaz.

Kanunen ayrılması gereken yedek akçeler ve esas sözleşmede pay sahipleri için belirlenen kâr payı ayrılmadıkça başka yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kâr aktarılmasına ve intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine ve ortaklık çalışanlarına kârdan pay dağıtılmasına karar verilemeyeceği gibi, belirlenen kâr payı ödenmedikçe bu kişilere kârdan pay dağıtılamaz. Halka açık ortaklıklarda kâr payı, dağıtım tarihi itibarıyla mevcut payların tümüne, bunların ihraç ve iktisap tarihleri dikkate alınmaksızın eşit olarak dağıtılır.

Yürürlükteki düzenlemelere göre kar dağıtımının, SPK'nın payları borsada işlem gören anonim ortaklıkların kar dağıtım esaslarını düzenlediği Seri:IV, No: 27 Tebliği'nde yer alan esaslara, ortaklıkların esas sözleşmelerinde bulunan hükümlere ve şirketler tarafından kamuya açıklanmış olan kar dağıtım politikalarına göre, şirketlerin genel kurullarında alacakları karara bağlı olarak nakit ya da temettünün sermayeye eklenmesi suretiyle ihraç edilecek payların bedelsiz olarak ortaklara dağıtılması ya da belli oranda nakit, belli oranda bedelsiz pay dağıtılması suretiyle gerçekleştirilmesine ya da söz konusu tutarın dağıtılmadan ortaklık bünyesinde bırakılabilmesi mümkündür.

B. Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler

Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek veya işletmenin sürekliliğini sağlama amaçlı işlemler için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir. Ayrıca, Gayrimenkul ve İştirak Hissesi Satış Kazancı İstisnası'ndan yararlanabilmek için söz konusu kazançların %75'inin pasifte bir fon hesabında (özel yedekler) tutulması ve 5 yıl süre ile işletmeden çekilmemesi gerekmektedir. Yukarıda bahsedilen kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklerin detayı aşağıdaki gibidir:

	30.09.2015	31.12.2014
Kardan ayrılan kısıtlanmış yasal yedekler	13.843.979	10.504.898
Toplam	13.843.979	10.504.898

C. Sermaye Yedekleri

	30.09.2015	31.12.2014
Arge teşvikleri	511.923	-
Toplam	511.923	-

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir)

D. Geçmiş Yıl Karları/(Zararları)

Grup’un finansal tablolarında özkaynak kalemleri aşağıdaki gibidir:

	30.09.2015	31.12.2014
Geçmiş yıl karları	28.324.897	-
Ortak kontrole tabi işletme birleşmeleri	-	(12.304.305)
Net dönem karı	21.745.062	40.629.202
Kar yedekleri transfer	(3.339.081)	-
Dönem sonu bakiyesi	46.730.878	28.324.897

Not 20 - Satışlar ve Satışların Maliyeti**a. Satışlar ve Satışların Maliyeti Tablosu**

	01.01- 30.09.2015	01.07- 30.09.2015	01.01- 30.09.2014	01.07- 30.09.2014
Yurtiçi satışlar	318.872.550	107.939.131	302.128.954	91.125.165
Yurtdışı satışlar	8.239.964	2.529.672	11.382.621	1.971.226
Diğer satışlar	195.885	90.501	-	-
Satış indirimleri ve iadeler	(4.558.422)	(3.554.332)	(3.179.686)	(2.882.742)
Toplam hasılat, net	322.749.977	107.004.972	310.331.889	90.213.649
Satışların toplam maliyeti (-)	(251.872.671)	(81.108.067)	(262.316.260)	(76.916.339)
Brüt kar	70.877.306	25.896.905	48.015.629	13.297.310

b. Satışların Ürün Gruplarına Göre Dağılımı (net)

	01.01- 30.09.2015	01.07- 30.09.2015	01.01- 30.09.2014	01.07- 30.09.2014
Traktör satışları	303.530.896	99.439.490	296.837.917	84.099.681
Yedek parça satışları	11.743.950	5.907.026	10.983.520	5.033.151
Motor satışları	4.434.743	1.658.456	2.510.452	1.080.817
Tarım makinaları satışları	3.040.388	-	-	-
Toplam satışlar	322.749.977	107.004.972	310.331.889	90.213.649

Not 21 – Faaliyet Giderleri

	01.01- 30.09.2015	01.07- 30.09.2015	01.01- 30.09.2014	01.07- 30.09.2014
Araştırma ve geliştirme giderleri	(2.883.796)	(972.883)	(1.431.398)	(577.447)
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri	(27.292.225)	(9.527.406)	(13.402.046)	(3.746.811)
Genel yönetim giderleri	(9.777.493)	(3.485.129)	(5.596.024)	(1.759.477)
Toplam	(39.953.514)	(13.985.418)	(20.429.468)	(6.083.735)

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)**Not 22 – Niteliklerine Göre Giderler**

	01.01- 30.09.2015	01.07- 30.09.2015	01.01- 30.09.2014	01.07- 30.09.2014
Garanti karşılığı giderleri	(8.037.585)	(3.643.928)	(3.056.841)	(1.071.652)
Satış nakliye giderleri	(1.945.141)	(631.570)	(2.548.261)	(278.382)
Personel giderleri	(2.127.079)	(632.172)	(2.198.859)	(753.741)
Promosyon giderleri	(1.971.136)	(1.159.246)	-	-
Reklam ve ilan giderleri	(941.361)	(165.600)	(3.057.820)	(407.900)
Fuar ve sergi giderleri	(599.828)	(60.932)	(576.950)	(576.950)
Konaklama giderleri	(416.970)	(141.177)	(257.690)	(62.740)
Akaryakıt giderleri	(158.950)	(56.889)	(187.358)	(62.843)
Prim ve komisyon giderleri	(10.649.627)	(2.854.696)	-	-
Temsil ağırlama giderleri	(76.663)	(8.993)	(221.571)	(221.571)
Gezici servis yemek ve konaklama giderleri	(48.312)	(11.834)	-	-
Diğer	(319.573)	(160.369)	(1.296.696)	(311.032)
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri	(27.292.225)	(9.527.406)	(13.402.046)	(3.746.811)

	01.01- 30.09.2015	01.07- 30.09.2015	01.01- 30.09.2014	01.07- 30.09.2014
Personel giderleri	(2.696.661)	(1.125.766)	(2.066.455)	(698.423)
Mali ve hukuk müşavirlik giderleri	(1.070.774)	(299.612)	(784.488)	(166.087)
Amortisman ve itfa giderleri	(3.591.533)	(1.142.532)	(1.174.622)	(398.566)
Bilgi işlem malzeme giderleri	(445.536)	(136.387)	(183.029)	(60.593)
Gayrimenkul kira giderleri (kira giderleri)	(280.976)	(93.262)	(323.046)	(110.397)
Dava, icra ve takip giderleri	(40.549)	(10.996)	(95.241)	(9.521)
Yol ve konaklama giderleri	(274.056)	(87.940)	-	-
Abone ve aidat giderleri	(172.772)	(41.105)	-	-
Kırtasiye giderleri	(64.360)	(24.216)	-	-
Akaryakıt giderleri	(72.425)	(27.051)	-	-
Telefon giderleri	(70.918)	(23.361)	(84.345)	(84.345)
Elektrik giderleri	(115.312)	(90.041)	(73.302)	(27.221)
İnternet giderleri	(9.673)	(1.160)	-	-
Taşıt kira giderleri	(25.769)	(11.462)	-	-
Diğer	(846.179)	(370.238)	(811.496)	(204.324)
Genel yönetim giderleri	(9.777.493)	(3.485.129)	(5.596.024)	(1.759.477)

Not 23 - Vergi Varlık ve Yükümlülükleri

	01.01- 30.09.2015	01.07- 30.09.2015	01.01- 30.09.2014	01.07- 30.09.2014
Cari dönem kurumlar vergisi	(5.477.986)	(2.735.385)	(4.699.387)	(765.714)
Ertelenmiş vergi (geliri)/gideri	125.923	(582.619)	192.995	(470.849)
Toplam	(5.352.063)	(3.318.004)	(4.506.392)	(1.236.563)

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir)

Türkiye’de, kurumlar vergisi oranı %20’dir. Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna ve indirimlerin indirilmesi sonucu bulunacak safi kurum kazancına uygulanır.

Transfer fiyatlandırması konusu Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 13’üncü maddesinin “Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı” başlıklı 13. maddesi ile düzenleme altına alınmış, konu hakkında uygulamaya yönelik ayrıntılı açıklamalara ise “Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Genel Tebliğ” de yer verilmiştir.

Söz konusu düzenlemeler uyarınca, ilişkili kuruluşlarla/kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit edilen bedel üzerinden mal veya hizmet alımı ya da satımı yapılması durumunda, kazanç transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılmakta ve bu nitelikteki kazanç dağıtımları kurumlar vergisi açısından indirim tabii tutulmamaktadır.

Kurumlar Vergisi Kanunu’na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde, ilişkili kuruluşlarla yapılan işlemlerden kaynaklanan transfer fiyatlandırması hususu da dahil olmak üzere, incelenebilmekte ve vergi hesapları revize edilebilmektedir.

Şirket, ertelenmiş vergi varlıklarını ve yükümlülüklerini, bilanço kalemlerinin SPK Finansal Raporlama Standartları uyarınca düzenlenmiş ve yasal finansal tabloları arasındaki farklı değerlendirilmeleri sonucunda ortaya çıkan geçici farkların etkilerini dikkate alarak hesaplamaktadır. Söz konusu geçici farklar genellikle gelir ve giderlerin, SPK Finansal Raporlama Standartları ve Vergi Kanunlarına göre değişik raporlama dönemlerinde muhasebeleşmesinden kaynaklanmaktadır

30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla, ertelenmiş vergiye konu olan geçici farklar üzerinden geçerli vergi oranları kullanılarak hesaplanan ertelenmiş vergi yükümlülüğünün dağılımı aşağıda özetlenmiştir:

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir)

	Vergilendirilebilir geçici farklar		Ertelenmiş vergi varlıkları/(yükümlülükleri)		Gelir tablosu ve diğer kapsamlı gelir	
	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	12.815.912	12.676.609	(2.563.183)	(2.535.322)	(27.860)	44.451
Kıdem tazminatı karşılığı	(3.159.078)	(2.640.128)	631.816	528.026	103.790	120.081
İzin karşılığı	(680.344)	(579.343)	136.069	115.869	20.200	12.196
Stok değer düşüklüğü karşılığı	(2.454.160)	(1.882.053)	490.832	376.411	114.421	211.075
Stok değerlendirme düzeltmelerinin etkisi	(1.071.556)	(4.917.287)	214.311	983.457	(769.146)	423.965
Şüpheli alacak karşılığı	(2.688.172)	(453.730)	537.634	90.746	446.888	(178.168)
Reeskont düzeltmelerinin etkisi	(2.084.574)	(1.421.472)	416.915	284.294	132.621	114.099
Garanti gider karşılığı	(5.871.079)	(5.849.823)	1.174.216	1.169.965	4.251	456
Maddi duran varlık değerlendirme fonu	41.443.305	41.443.305	(2.072.165)	(2.072.165)	-	-
Dava karşılıkları	(665.886)	-	133.177	-	133.177	-
Diğer	-	(535.655)	-	107.131	(107.131)	(54.164)
Ertelenmiş vergi yükümlülükleri, net	35.584.368	35.840.423	(900.378)	(951.589)	51.211	693.991

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

Not 24 - Pay Başına Kazanç

Pay başına kazanç, cari dönem net karının dönem boyunca işlem gören pay senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesiyle hesaplanır. Türkiye’de şirketler yeniden değerlendirme artış fonundan veya birikmiş karlardan karşılanmak üzere bedelsiz pay senedi dağıtımı yoluyla sermayelerini artırma hakkına sahiptir. Pay başına kazanç hesaplanması sırasında söz konusu artırımlar temettü olarak dağıtılan pay senetleri olarak kabul edilmişlerdir. Sermayeye eklenen kar payı dağıtımları da aynı şekilde değerlendirilmektedir. Bu nedenle ortalama pay senedi adedi hesaplanırken bu tür hisselerin tüm yıl boyunca dolaşımında olduğu kabul edilmiştir. Bu sebeple pay başına düşen karı hesaplamakta kullanılan pay adedinin ağırlıklı ortalaması geriye dönük etkiler de göz önünde bulundurularak belirlenmiştir.

	01.01- 30.09.2015	01.07- 30.09.2015	01.01- 30.09.2014	01.07- 30.09.2014
Dönem boyunca mevcut olan payların ağırlıklı ortalama sayısı (her biri 1 TL)	115.000.000	115.000.000	115.000.000	115.000.000
Net dönem karı	27.153.979	8.088.679	19.484.651	5.435.667
Pay başına kazanç (TL)	0,2361	0,0703	0,1694	0,0473

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

Not 25 - İlişkili Taraflar Açıklamaları

Grup, faaliyetleri esnasında ilişkili taraflarla çeşitli işlemler yapmaktadır. İlişkili taraflar ile önemli bakiyelerin detayı aşağıdaki gibidir:

a. İlişkili Taraflardan Alacaklar/Borçlar:

30 Eylül 2015						
İlişkili taraflarla olan bakiyeler	Alacaklar			Borçlar		
	Kısa Vadeli		Uzun Vadeli		Kısa Vadeli	
	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan
Ortaklar						
Ereğli Tekstil Turizm San. Tic. A.Ş.(1)	2.817.917	7.137.797	-	-	71.392	-
Muzaffer Albayrak (1)	-	-	-	-	-	5.946
Ana ortak tarafından yönetilen diğer şirketler						
Albil Merkezi Hizmetler A.Ş (2)	-	-	-	-	494.114	-
Albayrak Turizm Seyahat İnş. Tic. A.Ş. (2)	997.759	2.664.040	-	-	1.165	-
Nakil Lojistik A.Ş. (2)	2.661.924	-	-	-	-	-
Albayrak Company Somali Mogadishuport Operation	444.836	-	-	-	-	-
Kademe Atık Teknolojileri San. A.Ş. (2)	5.963	739.467	-	-	-	571.374
Birlikte Dağıtım A.Ş. (2)	-	-	-	-	2.570	-
Diğer	-	258	-	-	-	-
Yeşil Adamlar Atık Yön. ve Taşım. A.Ş. (2)	10.948	-	-	-	-	-
Platform Turizm. Tic. A.Ş. (2)	-	-	-	-	47.237	-
Birun Otelcilik (2)	51.834	-	-	-	-	-
Reklam Piri Medya İletişim A.Ş.(2)	-	-	-	-	642	-
	6.991.181	10.541.562	-	-	617.120	577.320

(1) Ortak

(2) Nihai ortak (Albayrak Grup) tarafından kontrol edilen şirketler

31 Aralık 2014						
İlişkili taraflarla olan bakiyeler	Alacaklar			Borçlar		
	Kısa Vadeli		Uzun Vadeli		Kısa Vadeli	
	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan
Ortaklar						
Ereğli Tekstil Turizm San. Tic. A.Ş.(1)	-	6.779.238	-	-	-	-
Ana ortak tarafından yönetilen diğer şirketler						
Albil Merkezi Hizmetler A.Ş (2)	-	-	-	-	71.865	-
Albayrak Turizm Seyahat İnş. Tic. A.Ş. (2)	-	3.474.463	-	-	75.727	-
Kademe Atık Teknolojileri San. A.Ş. (2)	67.292	223.879	-	-	-	-
Platform Turizm. Tic. A.Ş. (2)	-	-	-	-	8.816	-
Birlikte Dağıtım A.Ş. (2)	-	-	-	-	1.525	-
Reklam Piri Medya İletişim A.Ş.(2)	-	-	-	-	14.750	-
	67.292	10.477.580	-	-	172.683	-

(1) Ortak

(2) Nihai ortak (Albayrak Grup) tarafından kontrol edilen şirketler

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir)

30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibariyle ilişkili taraflardan alınan ve/veya ilişkili taraflara verilen herhangi bir teminat yoktur.

b. İlişkili Taraflarla Yıl Boyunca Yapılan İşlemler:***Hizmet ve Diğer Alımlar***

	01.01-30.09.2015	01.01-30.09.2014
Ereğli Tekstil Turizm San. ve Tic. A.Ş. (1)	-	1.551
Albil Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. (1) (a)	1.513.066	1.060.480
Ağa Maden İşletmeciliği San.Tic.Ltd.Şti. (1)	-	97.364
Kademe Atık Teknolojileri San. A.Ş. (1)	337.930	239.187
Yeşil Adamlar Atık Yönetimi Ve Taşımacılık A.Ş. (1)	-	161.977
Reklam Piri Medya İletişim A.Ş. (1)	5.000	18.700
Birlikte Dağıtım A.Ş. (1)	1.080	1.323
Platform Tur. Taş. Gıda İnş.Tem.Hiz.San.Ve Tic.A.Ş. (1)	33.300	-
Dolu Akaryakıt Pazarlama A.Ş. (1)	-	387
Toplam	1.890.376	1.580.969

(1) Albayrak Grubu tarafından kontrol edilen şirket.

(a) Şirket bu firmadan bilgi işlem hizmeti almaktadır.

Satışlar ve Diğer Gelirler

	01 Ocak – 30 Eylül 2015			01 Ocak – 30 Eylül 2014		
	Faiz	Kira	Diğer	Faiz	Kira	Diğer
Albayrak Turizm Seyahat İnş.Tic. A.Ş.	74.265	283.871	-	2.781	-	-
Albayrak Vakfı	-	-	-	-	3.600	-
Albayrak Company Somali Mogadishuport Operation	-	-	214.404	-	-	-
Nakil Lojistik A.Ş.	-	1.860	(*) 7.464.641	-	-	-
Ereğli Tekstil Turizm San. ve Tic. A.Ş.	794.869	5.966	70.656	737.271	50.515	24.219
Yeşil Adamlar Atık Yön. ve Taşımacılık A.Ş.	-	-	9.505	-	-	38.559
Birun Otelcilik	-	-	49.167	-	-	-
Kademe Atık Teknolojileri San. A.Ş.	2.281	93.814	660.283	-	114.973	68.936
	871.415	385.511	8.468.656	740.052	169.088	131.714

(*) Traktör satışları

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

İlişkili Taraflara Ödenen Temettüleri

	<u>01.01-30.09.2015</u>	<u>01.01-30.09.2014</u>
Ereğli Tekstil Turizm San. ve Tic. A.Ş.	-	11.592.824
Muzaffer Albayrak	-	300.000
Ahmet Albayrak	-	300.000
Bayram Albayrak	-	300.000
Nuri Albayrak	-	300.000
Kazım Albayrak	-	300.000
Mustafa Albayrak	-	300.000
Hedef Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş.	-	225.000
MKK	-	3.632.176
Toplam	-	17.250.000

Üst Yönetime Sağlanan Faydalar

30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla üst yönetime sağlanan fayda ve menfaatlerin toplamı 664.173 TL'dir (30 Eylül 2014 – 705.828 TL).

Not 26 - Finansal Risk Yönetimi ve Politikaları

Grup'un başlıca finansal araçları banka kredileri, finansal kiralama yükümlülükleri, faktoring yükümlülükleri, nakit ve kısa vadeli mevduatlardan oluşmaktadır. Finansal araçların ana amacı Grup'un faaliyetleri için finansman sağlamasıdır. Grup bunların dışında faaliyetlerinin sonucu olarak ortaya çıkan ticari alacaklar ve borçlar gibi finansal araçlara sahiptir. Grup'un finansal araçlarının doğurduğu temel riskler faiz oranı riski, yabancı para riski, kredi riski ve likidite riskidir. Yönetimin bu risklerin yönetimiyle ilgili politikaları aşağıda özetlenmiştir. Grup, ayrıca bütün finansal araçlarının pazar değeri riskini de göz önünde bulundurmaktadır.

Sermaye Yönetimi

Grup, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karını arttırmayı hedeflemektedir. Grup'un sermaye yapısı borçlar, nakit ve nakit benzerleri ve 19 numaralı notta açıklanan çıkarılmış sermaye, sermaye yedekleri ve kar yedeklerini içeren özkaynak kalemlerinden oluşmaktadır. Grup'un sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilen riskler Grup'un üst yönetimi tarafından değerlendirilir. Grup, üst yönetim ve Yönetim Kurulu'nun değerlendirmelerine dayanarak, sermaye yapısını yeni borç edinilmesi veya mevcut olan borcun geri ödenmesiyle dengede tutmayı amaçlamaktadır. Grup sermayeyi borç/özkaynaklar oranını kullanarak izler. Bu oran net borcun toplam özkaynaklara bölünmesiyle bulunur. Net borç, nakit ve nakit benzeri değerlerin toplam borç tutarından (bilançoda gösterildiği gibi finansal borçlar, ticari ve diğer borçlar ile kısa ve uzun vadeli diğer yükümlülükleri içerir) düşülmesiyle hesaplanır.

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
Toplam borçlar	99.570.689	89.203.633
Eksi: Nakit ve nakit benzeri değerler	(10.501.176)	(1.229.935)
Net Borç	89.069.513	87.973.698
Toplam özkaynaklar	255.872.620	227.907.870
Borç Özkaynak Dengesi	166.803.107	139.934.172
Net Finansal Borç/Özsermaye Oranı	%35	%39

Faiz Oranı Riski

30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 itibarıyla Grup'un değişken faizli kredisi bulunmadığı için faiz oranı riski taşımamaktadır.

Yabancı Para Riski

Grup başlıca Avro ve ABD Doları cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır ve bu kur riski genellikle Avro ve ABD Doları cinsi ticari alacaklar, ticari borçlar ve finansal borçlardan kaynaklanmaktadır. Grup bu riski en aza indirmek için, finansal pozisyonunu, nakit giriş/çıkışlarını detaylı nakit akım tablolarıyla izlemektedir.

Grup'un 30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarı ile net döviz pozisyonu aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2015	31 Aralık 2014
A. Döviz cinsinden varlıklar	6.934.965	2.308.843
B. Döviz cinsinden yükümlülükler	(12.026.231)	(7.444.259)
Net döviz pozisyonu (A+B)	(5.091.266)	(5.135.416)

Grup'un 30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarı ile yabancı para pozisyonu detayları aşağıdaki gibidir:

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir)

DÖVİZ POZİSYONU TABLOSU									
30.09.2015									
	ABD Doları	TL Karşılığı	Avro	TL Karşılığı	GBP	TL Karşılığı	CHF	TL Karşılığı	Toplam TL Karşılığı
-Nakit ve nakit benzerleri	35	107	201.519	689.436	-	-	-	-	689.543
-Ticari alacaklar	162.228	493.710	953.206	3.261.107	-	-	-	-	3.754.817
-Diğer dönen varlıklar	324.190	986.608	368.740	1.261.533	52.585	242.464	-	-	2.490.605
Dönen Varlıklar	486.453	1.480.425	1.523.465	5.212.076	52.585	242.464	-	-	6.934.965
Toplam Varlıklar	486.453	1.480.425	1.523.465	5.212.076	52.585	242.464	-	-	6.934.965
-Ticari borçlar	(482.050)	(1.467.024)	(3.086.405)	(10.559.207)	-	-	-	-	(12.026.231)
-Kısa vadeli finansal borçlar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kısa Vadeli Yükümlülükler	(482.050)	(1.467.024)	(3.086.405)	(10.559.207)	-	-	-	-	(12.026.231)
Toplam Yükümlülükler	(482.050)	(1.467.024)	(3.086.405)	(10.559.207)	-	-	-	-	(12.026.231)
Net Yabancı Para Pozisyonu	4.403	13.401	(1.562.940)	(5.347.131)	52.585	242.464	-	-	(5.091.266)

DÖVİZ POZİSYONU TABLOSU									
31.12.2014									
	ABD Doları	TL Karşılığı	Avro	TL Karşılığı	GBP	TL Karşılığı	CHF	TL Karşılığı	Toplam TL Karşılığı
-Nakit ve nakit benzerleri	48	111	2.896	8.168	-	-	-	-	8.279
-Ticari alacaklar	260.844	604.872	587.718	1.657.775	-	-	-	-	2.262.647
-Diğer dönen varlıklar	-	-	1.000	2.821	-	-	15.000	35.096	37.916
Dönen Varlıklar	260.892	604.983	591.614	1.668.764	-	-	15.000	35.096	2.308.843
Toplam Varlıklar	260.892	604.983	591.614	1.668.764	-	-	15.000	35.096	2.308.843
-Ticari borçlar	(33.048)	(76.636)	(2.597.141)	(7.325.755)	-	-	-	-	(7.402.391)
-Kısa vadeli finansal borçlar	(18.055)	(41.868)	-	-	-	-	-	-	(41.868)
Kısa Vadeli Yükümlülükler	(51.103)	(118.504)	(2.597.141)	(7.325.755)	-	-	-	-	(7.444.259)
Toplam Yükümlülükler	(51.103)	(118.504)	(2.597.141)	(7.325.755)	-	-	-	-	(7.444.259)
Net Yabancı Para Pozisyonu	209.789	486.479	(2.005.527)	(5.656.991)	-	-	15.000	35.096	(5.135.416)

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

Döviz kuru duyarlılık tablosunun kar/zarar bölümünde 30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibariyle TL'nin aşağıda belirtilen yabancı paralar karşısında %10 değer kazanması/kaybetmesi durumunda kapsamlı gelir tablosunun ne şekilde etkileneceği sunulmuştur. Analiz yapılırken, başta faiz oranları olmak üzere diğer bütün değişkenlerin sabit kaldığı varsayılmıştır.

Grup'un 30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibariyle döviz kuru duyarlılık analizi tablosu aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2015	
	Kar/(zarar)	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
<i>ABD Doları'nın TL karşısında %10 değer kazanması/kaybetmesi halinde</i>		
1- ABD Doları net varlık/(yükümlülüğü) sebebi ile oluşan gelir/(gider)	1.340	(1.340)
2- ABD Doları riskten korunan kısım (-)	-	-
ABD Doları net etki	1.340	(1.340)
<i>Avro'nun TL karşısında %10 değer kazanması/ kaybetmesi halinde</i>		
3- Avro net varlık/(yükümlülüğü) sebebi ile oluşan gelir/(gider)	(534.713)	534.713
4- Avro riskten korunan kısım (-)	-	-
Avro net etki	(534.713)	534.713
<i>İngiliz Sterlini'nin TL karşısında %10 değer kazanması/ kaybetmesi halinde</i>		
5- Sterlin net varlık/(yükümlülüğü) sebebi ile oluşan gelir/(gider)	24.246	(24.246)
6- Sterlin riskten korunan kısım (-)	-	-
İngiliz Sterlini'nin net etki	24.246	(24.246)
TOPLAM NET ETKİ	(509.127)	509.127

	31 Aralık 2014	
	Kar/(zarar)	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
<i>ABD Doları'nın TL karşısında %10 değer kazanması/kaybetmesi halinde</i>		
1- ABD Doları net varlık/(yükümlülüğü) sebebi ile oluşan gelir/(gider)	48.647	(48.647)
2- ABD Doları riskten korunan kısım (-)	-	-
ABD Doları net etki	48.647	(48.647)
<i>Avro'nun TL karşısında %10 değer kazanması/ kaybetmesi halinde</i>		
3- Avro net varlık/(yükümlülüğü) sebebi ile oluşan gelir/(gider)	(565.699)	565.699
4- Avro riskten korunan kısım (-)	-	-
Avro net etki	(565.699)	565.699
<i>İsviçre Frang'ının TL karşısında %10 değer kazanması/ kaybetmesi halinde</i>		
5- Frank net varlık/(yükümlülüğü) sebebi ile oluşan gelir/(gider)	3.509	(3.509)
6- Frank riskten korunan kısım (-)	-	-
İsviçre Franı'nın net etki	3.509	(3.509)
TOPLAM NET ETKİ	(513.543)	513.543

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)**Kredi riski**

Finansal aracın taraflarından birinin sözleşmeye bağlı yükümlülüğünü yerine getirememesi nedeniyle Grup'a finansal bir kayıp oluşturması riski, kredi riski olarak tanımlanır. Grup yalnızca kredi güvenilirliği olan taraflarla işlemlerini gerçekleştirme ve mümkün olduğu durumlarda, yeterli teminat elde etme yoluyla kredi riskini azaltmaya çalışmaktadır. Grup'un maruz kaldığı kredi riskleri ve müşterilerin kredi dereceleri devamlı olarak izlenmektedir. Kredi riski, müşteriler için belirlenen ve Grup yönetimi tarafından incelenen ve onaylanan sınırlar aracılığıyla kontrol edilmektedir.

Ticari alacaklar çok sayıda müşterileri kapsamaktadır. Müşterilerin ticari alacak bakiyeleri üzerinden devamlı kredi değerlendirmeleri yapılmaktadır.

30 Eylül 2015	Alacaklar				Diğer Dönen Varlıklar	Bankalardaki Mevduat
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar			
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf		
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D) (1)	6.991.181	91.410.997	10.541.562	123.487	8.089.295	2.411.881
Azami riskin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	80.957.400	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri (2)	6.991.181	65.275.839	10.541.562	123.487	8.089.295	2.411.881
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	25.571.031	-	-	-	-
- Teminat vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	564.127	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	3.252.299	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(2.688.172)	-	-	-	-
- Net değer teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(1) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(2) Teminatlar, müşterilerden alınan teminat senetleri, teminat çekleri ve ipoteklerden oluşmaktadır.

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI**30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR**
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir)

31 Aralık 2014	Alacaklar				Diğer Dönen Varlıklar	Bankalardaki Mevduat
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar			
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf		
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D) (1)	67.292	83.170.858	10.477.580	-	-	1.209.817
Azami riskin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	77.653.000	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri (2)	67.292	72.078.537	10.477.580	-	-	1.209.817
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	11.092.321	-	-	-	-
- Teminat vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	47.358	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(47.358)	-	-	-	-
- Net değer teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(1) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(2) Teminatlar, müşterilerden alınan teminat senetleri, teminat çekleri ve ipoteklerden oluşmaktadır.

Likidite riski

Likidite riski Grup'un net fonlama ihtiyaçlarını karşılayamama riskidir. Likidite riski, kredi kuruluşlarıyla önceden belirlenmiş kredi limitleri kapsamında dengelenen nakit giriş ve çıkışları aracılığıyla yönetilmektedir.

Finansal yükümlülüklerinin vadelerine göre kırılımı bilanço tarihinden vade tarihine kadar geçen süre dikkate alınarak gösterilmiştir.

Aşağıdaki tablo Grup'un 30 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2014 tarihleri itibarıyla finansal yükümlülüklerinin sözleşmeye dayalı iskonto edilmemiş ödemelerin vadelerine göre durumunu göstermektedir.

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir)

Sözleşme Uyarınca Vadeler	30.09.2015				
	Defter Değeri	Sözleşme Uyarınca Nakit Çıktıları Toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler	34.446.883	35.336.983	31.971.881	3.365.102	-
Banka Kredileri	29.418.203	30.206.487	27.906.487	2.300.000	-
Finansal Kiralama Yükümlülükleri	-	-	-	-	-
Ticari Borçlar	3.614.114	3.715.930	2.650.828	1.065.102	-
Diğer Borç ve Yükümlülükler	1.414.566	1.414.566	1.414.566	-	-
Beklenen Vadeler	Defter Değeri	Beklenen Nakit Çıktıları Toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler	61.064.343	61.562.798	2.126.880	59.435.918	-
Banka Kredileri	2.126.880	2.126.880	2.126.880	-	-
Ticari Borçlar	42.035.087	42.533.542	-	42.533.542	-
Diğer Borç ve Yükümlülükler	16.902.376	16.902.376	-	16.902.376	-
Beklenen (veya Sözleşme Uyarınca) Vadeler	Defter Değeri	Sözleşme Uyarınca/Beklenen Nakit Çıktıları Toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası
Türev Nakit Girişleri	-	-	-	-	-
Türev Nakit Çıktıları	-	-	-	-	-

Sözleşme Uyarınca Vadeler	31.12.2014				
	Defter Değeri	Sözleşme Uyarınca Nakit Çıktıları Toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler	39.194.735	39.194.735	25.639.735	13.555.000	-
Banka Kredileri	30.755.403	30.755.403	17.200.403	13.555.000	-
Finansal Kiralama Yükümlülükleri	-	-	-	-	-
Ticari Borçlar	7.015.504	7.015.504	7.015.504	-	-
Diğer Borç ve Yükümlülükler	1.423.828	1.423.828	1.423.828	-	-
Beklenen Vadeler	Defter Değeri	Beklenen Nakit Çıktıları Toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler	27.971.156	27.971.156	27.971.156	-	-
Banka Kredileri	-	-	-	-	-
Ticari Borçlar	27.939.975	27.939.975	27.939.975	-	-
Diğer Borç ve Yükümlülükler	31.181	31.181	31.181	-	-
Beklenen (veya Sözleşme Uyarınca) Vadeler	Defter Değeri	Sözleşme Uyarınca/Beklenen Nakit Çıktıları Toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası
Türev Nakit Girişleri	-	-	-	-	-
Türev Nakit Çıktıları	-	-	-	-	-

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir)

Not 27 - Finansal araçlar (Gerçeğe uygun değer açıklamaları ve finansal riskten korunma muhasebesi çerçevesindeki açıklamalar)

Finansal araçların gerçeğe uygun değeri

Gerçeğe uygun değer, bir finansal aracın zorunlu bir satış veya tasfiye işlemi dışında gönüllü taraflar arasındaki bir cari işlemde, el değiştirebileceği tutar olup, eğer varsa oluşan bir piyasa fiyatı ile en iyi şekilde belirlenir.

Finansal araçların tahmini gerçeğe uygun değerleri, Grup tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme metodları kullanılarak belirlenmiştir. Ancak, gerçeğe uygun değer tahmini amacıyla piyasa verilerinin yorumlanmasında muhakeme kullanılır. Buna göre, burada sunulan tahminler, Grup'un bir güncel piyasa işleminde elde edebileceği değerlerin göstergesi olmayabilir.

Aşağıdaki yöntem ve varsayımlar, gerçeğe uygun değeri belirlenebilen finansal araçların gerçeğe uygun değerlerinin tahmininde kullanılmıştır:

Finansal varlıklar

Yıl sonu kurlarıyla çevrilen dövize dayalı olan bakiyelerin gerçeğe uygun değerlerinin, kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir. Nakit ve nakit benzerleri gerçeğe uygun değerleri ile gösterilmektedir. Ticari ve ilişkili taraflardan alacaklar iskonto edilmiş değerleri ile kaydedilmekte ve gerçeğe uygun değerlerinin defter değerlerine yaklaştığı varsayılmaktadır.

Finansal yükümlülükler

Ticari borçlar, ilişkili taraflara borçlar, finansal borçlar ve diğer parasal yükümlülüklerin iskonto edilmiş kayıtlı değerleri ile birlikte gerçeğe uygun değerlerine yaklaşık tutarlar üzerinden gösterildiği tahmin edilmekte olup yıl sonu kurlarıyla çevrilen dövize dayalı olan bakiyelerin gerçeğe uygun değerlerinin, kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir.

Finansal Araçların Sınıflandırılması

TMS 39 "Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme" standarına göre finansal varlıklar dört grup olarak, finansal yükümlülükler iki grup olarak sınıflandırılmaktadır. Finansal varlıklar; gerçeğe uygun değer (GUD) farkı gelir tablosuna yansıtılan, vadeye kadar elde tutulacak, krediler ve alacaklar ile satılmaya hazır değerleri içermektedir. Finansal yükümlülükler ise, gerçeğe uygun değer farkı gelir tablosuna yansıtılan ve diğer finansal yükümlülükler olmak üzere iki grup olarak sınıflandırılmaktadır.

30.09.2015 ve 31.12.2014 tarihleri itibariyle finansal varlık ve yükümlülüklerin bilanço tarihi itibariyle değerleri ve sınıflandırılması aşağıdaki gibidir:

30.09.2015	GUD Farkı Gelir Tablosuna Yansıtılan Finansal Varlıklar	Vadeye Kadar Elde Tutulacak Finansal Varlıklar	Krediler ve Alacaklar	Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar	Diğer/İtfa Edilmiş Maliyetinden Ölçülen Borçlar
Finansal Varlıklar					
Nakit ve nakit benzerleri	10.501.176	-	-	-	-
Finansal yatırımlar	-	-	-	-	-
Ticari alacaklar	-	-	98.402.178	-	-
Diğer alacaklar	-	-	10.665.049	-	-
Finansal Yükümlülükler					
Finansal borçlar	-	-	-	-	31.545.084
Ticari borçlar	-	-	-	-	45.649.202
Diğer borçlar	-	-	-	-	604.480

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir)

31.12.2014	GUD Farkı Gelir Tablosuna Yansıtılan Finansal Varlıklar	Vadeye Kadar Elde Tutulacak Finansal Varlıklar	Krediler ve Alacaklar	Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar	Diğer/İtfa Edilmiş Maliyetinden Ölçülen Borçlar
Finansal Varlıklar					
Nakit ve nakit benzerleri	1.229.935	-	-	-	-
Finansal yatırımlar	104.308	-	-	-	-
Ticari alacaklar	-	-	78.399.416	-	-
Diğer alacaklar	-	-	10.477.580	-	-
Finansal Yükümlülükler					
Finansal borçlar	-	-	-	-	30.755.403
Ticari borçlar	-	-	-	-	40.054.157
Diğer borçlar	-	-	-	-	3.000

Gerçeğe uygun değer ölçümleri, her bir finansal varlık ve borçla ilgili muhasebe politikalarında açıklanmış olup, herhangi bir değerlendirme işlemi gerektiren başka bir olay yoktur. Kasa ve bankaların, defter değerleri gerçeğe uygun değere yakın olduğu kabul edilmektedir.

Şirket, finansal tablolarda gerçeğe uygun değer ile yansıtılan finansal araçların gerçeğe uygun değer ölçümlerini her finansal araç sınıfının girdilerinin kaynağına göre, üç seviyeli hiyerarşi kullanarak aşağıdaki şekilde sınıflandırmaktadır.

Seviye 1: Belirtilen finansal araçlar için aktif piyasada işlem gören (düzeltilmemiş) piyasa fiyatı kullanılan değerlendirme teknikleri

Seviye 2: Dolaylı ve dolaysız gözlemlenebilir girdi içeren diğer değerlendirme teknikleri

Seviye 3: Gözlemlenebilir piyasa girdilerini içermeyen değerlendirme teknikleri

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu 30 Eylül 2015 tarihi itibarıyla aşağıdaki gibidir:

Finansal durum tablosuna gerçeğe uygun değerden taşınan finansal varlıklar	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Nakit ve nakit benzerleri	10.501.176	-	-
Finansal yatırımlar	-	-	-

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu 31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla aşağıdaki gibidir:

Finansal durum tablosuna gerçeğe uygun değerden taşınan finansal varlıklar	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Nakit ve nakit benzerleri	1.229.935	-	-
Finansal yatırımlar	104.308	-	-

Not 28 - Bilanço Tarihinden Sonraki Olaylar**Konsolide Finansal Tabloların Onaylanması**

Konsolide finansal tablolar, Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış ve 09 Kasım 2015 tarihinde yayımlanması için yetki verilmiştir. Genel Kurul’un finansal tabloları değiştirme yetkisi bulunmaktadır.

AVL List GmbH Firması ile Teknik Destek Sağlayıcı Sözleşmesi İmzalanması Hakkında

Şirket tarafından 2012 yılından itibaren ihale çalışmalarını sürdürülen Altay Tankı Güç Grubu Geliştirilmesi Projesi ihalesinde, 6 Ağustos 2014 tarihli Savunma Sanayii İcra Komitesinde alınan karar doğrultusunda, Savunma Sanayii Müsteşarlığı ile başlanan sözleşme görüşmeleri tamamlanmış ve Güç Grubu Geliştirilmesi Projesi için Şirket ve Savunma Sanayii Müsteşarlığı arasında 17 Mart 2015 tarihinde sözleşme

TÜMOSAN MOTOR ve TRAKTÖR SANAYİ A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIKLARI

30 EYLÜL 2015 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL TABLOLARA AİT KONSOLİDE ÖZET DİPNOTLAR (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak belirtilmiştir)

---

imzalanmıştır. Sözleşmenin bedeli 190 Milyon Euro'dur. Toplam 54 ay sürmesi planlanan proje kapsamında, yurt içi mevcut imkan ve kabiliyetlerden azami derecede faydalanılması ve ihtiyaç duyulması halinde yurt dışından teknik destek alınması suretiyle, öncelikli olarak Altay Tankında kullanılması planlanan güç grubunun tüm haklarının Savunma Sanayii Müsteşarlığı'na ait olacak şekilde özgün olarak tasarlanması, geliştirilmesi, prototip üretimi, test ve kalifikasyonu hedeflenmektedir. Bu proje kapsamında kazanılacak tecrübeler ışığında ileride TSK envanterinde yer alan diğer kara ve deniz platformları için ihtiyaç duyulan güç gruplarının da milli imkanlarla tasarım, geliştirme ve üretimi hedeflenmektedir. SSM-Tümosan Sözleşmesi çerçevesinde Teknik Destek Sağlayıcı (TDS) aday firmalarıyla uzun zamandır devam etmekte olan görüşmeler de sonuçlandırılmış ve 7 Ekim 2015 tarihinde AVL List GmbH firması ile Teknik Destek Sağlayıcı Sözleşmesi imzalanmıştır. Sözleşme kapsamında AVL Firması, Güç Grubunun tasarım ve geliştirilmesi ile Altay Tankına entegrasyonuna ilişkin olarak Şirketimize teknik destek sağlayacaktır.